

ბანათლების ხარისხის განვითარების ეროვნული ცენტრი
NATIONAL CENTER FOR EDUCATIONAL QUALITY ENHANCEMENT

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის დასკვნა უმაღლესი
საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

სამართლის საბაკალავრო პროგრამა

შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტი

შეფასების თარიღი

21-22 დეკემბერი, 2020

დასკვნის პროექტის წარდგენის თარიღი

26 თებერვალი, 2021

ინფორმაცია უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების შესახებ¹

დაწესებულების სახელწოდება ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის მითითებით	შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტი
დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდი	204886454
დაწესებულების სახე	უნივერსიტეტი

ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება	სამართალი
უმაღლესი განათლების საფეხური	ბაკალავრიატი
მისანიჭებელი კვალიფიკაცია ²	სამართლის ბაკალავრი
დეტალური სფეროს დასახელება და კოდი	სამართალი, 0421
ზოგადი განათლების შესაბამისი საფეხურის საგნის/საგნების/საგნობრივი ჯგუფის სწავლების უფლების მითითება (მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული საბაკალავრო- სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამის ან მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში)	
სწავლების ენა	ქართული
ECTS კრედიტების რაოდენობა	240
პროგრამის სტატუსი (ავტორიზებული/აკრედიტებული/პირობით აკრედიტებული/ახალი/საერთაშორისო აკრედიტაცია) შესაბამისი გადაწყვეტილების მითითებით (ნომერი, თარიღი)	აკრედიტებულია, 02/12/2011 #399 გადაწყვეტილებით

ექსპერტთა ჯგუფის წევრები

თავმჯდომარე (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ლევან მოსახლიშვილი, შპს კავკასიის უნივერსიტეტისა და შპს კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი, სამართლის
--	--

¹ ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის შემთხვევაში: მიეთითება ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განმახორციელებელი დაწესებულებები; „დაწესებულების საიდენტიფიკაციო კოდის“ და „დაწესებულების სახის“ მითითება არ არის სავალდებულო უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებული უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებ(ებ)ისათვის

² უცხო ქვეყნის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებასთან ერთად ერთობლივი უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების შემთხვევაში თუ განსხვავდება მისანიჭებელი კვალიფიკაციის ფორმულირება, მიეთითება ცალ-ცალკე დაწესებულებების მიხედვით

	დოქტორი, სს საქართველოს ენერჯეტიკის ფონდის დირექტორის მოადგილე იურიდიულ საკითხებში
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ზვიად როგავა, შპს აღმოსავლეთ ევროპის უნივერსიტეტი, საქართველო
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	ნინო ლიპარტია, სამართლის დოქტორი, სს არდი დაზღვევა იურიდიული დეპარტამენტის უფროსი, საქართველოს ადვოკატები დამოუკიდებელი პროფესიისათვის, შპს გრიგოლ რობაქიძის სახელობის უნივერსიტეტის პროფესორი.
წევრი (სახელი, გვარი, უსდ/ორგანიზაცია, ქვეყანა)	თათია უბერი, შპს კავკასიის უნივერსიტეტი, საქართველო

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შემადგამელი დასკვნა

▪ ზოგადი ინფორმაცია საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ

შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის (შემდგომში „უნივერსიტეტი“ ან „უსდ“) სამართლის საბაკალავრო პროგრამა 240 კრედიტს მოიცავს. იგი შედგება სავალდებულო და არჩევითი კომპონენტებისგან. უნივერსიტეტი სამართლის საბაკალავრო პროგრამას ახორციელებს 2011 წლიდან.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 ECTS კრედიტს. პროგრამა შედგება სავალდებულო სასწავლო კურსების (191 ECTS კრედიტი) და არჩევითი სასწავლო კურსების /კომპონენტებისაგან (49 ECTS კრედიტი). მათ შორის სავალდებულო სასწავლო კურსები შედგება თავისუფალი (სავალდებულო) კომპონენტისაგან (25 ECTS კრედიტი) საბაზისო სასწავლო კომპონენტისაგან (15 ECTS) საჯარო სამართლის მოდულის სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (45 ECTS); კერძო სამართლის მოდულის სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (50 ECTS), სისხლის სამართლის მოდული სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (28 ECTS) პრაქტიკული კომპონენტისაგან (5 ECTS), ძირითადი სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (15 ECTS) და საბაკალავრო ნაშრომისაგან (8 ECTS).

▪ აკრედიტაციის ვიზიტის მიმოხილვა

პროგრამის აკრედიტაციის შეფასება ჩატარდა 2020 წლის 21-22 დეკემბერს ინტერვიუების პროცესი მიმდინარეობდა 21 დეკემბერს 10:00 სთ-დან 18:30 სთ-მდე დისტანციური ფორმატით ელექტრონული კომუნიკაციების (პროგრამა ზუმით) საშუალებით. ვიზიტი გაიმართა კონსტრუქციულ გარემოში, ადმინისტრაცია მზად იყო თანამშრომლობისათვის, რაც გამოიხატა როგორც ექსპერტების მიერ დასმულ შეკითხვებზე პასუხების განმარტებისა და სხვადასხვა პანელზე მონაწილე პირების დასწრების უზრუნველყოფის, ასევე ექსპერტების მიერ მოთხოვნილი დამატებითი ინფორმაციის/დოკუმენტაციის წარმოდგენაში.

პირველ პანელში ინტერვიუ შედგა უნივერსიტეტის ადმინისტრაციასთან. განმარტებული იქნა უნივერსიტეტის ფუნქციონირებასთან, პროგრამის შემუშავებასა და პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა ასპექტები.

ვიზიტის მომდევნო პანელი დაეთმო თვითშეფასების ჯგუფთან შეხვედრას და განმარტებული იქნა სამართლის საბაკალავრო პროგრამის აკრედიტაციისათვის მომზადების პროცესი და მასში სხვადასხვა პირთა ჩართულობა.

ვიზიტის მესამე პანელში ინტერვიუ შედგა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურის ხელმძღვანელთან.

ვიზიტის მეოთხე პანელში ინტერვიუ შედგა პროგრამის ხელმძღვანელთან და განმარტებული იქნა პროგრამასთან დაკავშირებული სხვადასხვა მნიშვნელოვანი ასპექტები.

მომდევნო პანელი დაეთმო მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის დათვალიერებას ონლაინ რეჟიმში.

შემდგომ შედგა შეხვედრები აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან დამოუკიდებელ პანელებში. მომდევნო პანელების ფარგლებში ინტერვიუები ჩატარდა დამსაქმებლებთან და სტაჟირების განმახორციელებლებთან, ასევე პროგრამის სტუდენტებთან და პროგრამის კურსდამთავრებულებთან.

ვიზიტის ბოლოს 22 დეკემბერს ექსპერტთა ჯგუფმა უნივერსიტეტის წარმომადგენლებს გაუზიარა სამართლის საბაკალავრო პროგრამის შესახებ ვიზიტის საფუძველზე ექსპერტთა ჯგუფის მიერ ჩამოყალიბებული ძირითადი მიგნებები.

• **საგანმანათლებლო პროგრამის სტანდარტებთან შესაბამისობის მოკლე მიმოხილვა**

სამართალს საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან და სამართლის დარგობრივ მახასიათებლებთან შესაბამისობის შემოწმებისას აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის შეფასებით და მოქმედი წესის მიხედვით პროგრამა, მისი კომპონენტები და განხორციელების პროცედურები შეფასებული იქნა შემდგენაირად:

#	სტანდარტი	შეფასება
1	საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	შესაბამისობაშია სტანდარტთან
2	სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა	მეტწილად შესაბამისობაშია სტანდარტთან
3	სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	შესაბამისობაშია სტანდარტთან
4	სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	შესაბამისობაშია სტანდარტთან
5	სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	შესაბამისობაშია სტანდარტთან

▪ **რეკომენდაციები**

პროგრამის შეფასების შედეგად გამოვლინდა შემდეგი რეკომენდაციები:

1.2. სტანდარტთან მიმართებაში

- რეკომენდირებულია, უსდ-მ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასებისას გამოიყენოს იმ კონკრეტული დავალების შედეგი, რომელიც უშუალოდ ზომავს კონკრეტულ სწავლის შედეგს და არა სასწავლო კურსის ქულას. უსდ-მ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი უნდა აღწეროს სწავლის შედეგების შეფასების გეგმაში, რომელშიც უნდა ჩანდეს, თუ რომელი დავალებით, როდის, ვის მიერ, სტუდენტთა რა რაოდენობაზე

ფასდება პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგი. იმ შემთხვევაში, თუ გამოიყენება რუბრიკა/რუბრიკები დავალების შესაფასებლად, ისიც თან უნდა ერთვოდეს შეფასების გეგმას. ამასთან, სწავლის შედეგების შეფასება უნდა წარმოებდეს თანმიმდევრულად და გამჭვირვალედ, დარგის სპეციფიკისთვის დამახასიათებელი პერიოდულობით;

2.2. სტანდარტთან მიმართებაში

- რეკომენდირებულია დაზუსტდეს მთელი რიგი სასწავლო კურსების დაშვების წინაპირობები მაგალითად. სავალდებულო სასწავლო კურსს „საერთაშორისო საჯარო სამართალს“ დაშვების წინაპირობა არ გააჩნია. აღნიშნული სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი“, დაზუსტებას მოითხოვს სავალდებულო სასწავლო კურსის „ადმინისტრაციული სამართლის პროცესი“-ს დაშვების წინაპირობებიც. აღნიშნულ სასწავლო კურსს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს მხოლოდ სასწავლო კურსი „ადმინისტრაციული სამართალი 2 (ადმინისტრაციული წარმოება)“, რაც აშკარად არასაკმარისია ამ სასწავლო კურსის შესასწავლად. აღნიშნულ სასწავლო კურსს დაშვების წინაპირობად ასევე უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სამოქალაქო სამართლის პროცესი - 1“, არჩევით სასწავლო კურსს „საქართველოს კონკურენციის სამართალს“ დაშვების წინაპირობა არ გააჩნია. აღნიშნული სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „ადმინისტრაციული სამართალი 2 (ადმინისტრაციული წარმოება)“, არჩევით სასწავლო კურსს „ხელშეკრულების შედგენის მეთოდები“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსები „სანივთო სამართალი“ და „სახელშეკრულებო სამართალი“. სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად ასევე უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსები „საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი“ და „შრომის სამართალი“, არჩევით სასწავლო კურსს „სასჯელის შეფარდება“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად სავსებით საკმარისია განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი, ზოგადი ნაწილი“, არჩევით სასწავლო კურსს „კრიმინოლოგია“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად სავსებით საკმარისია განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი კერძო ნაწილი II (დანაშაულის სხვა სახეები)“, არჩევით სასწავლო კურსს „არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი კერძო ნაწილი II (დანაშაულის სხვა სახეები)“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“.

2.3. სტანდარტთან მიმართებაში

რიგ შემთხვევებში საკონტაქტო და არასაკონტაქტო საათების მოცულობა არაადეკვატურია და არ ითვალისწინებს სასწავლო კურსის სპეციფიკას, კურსის შინაარსსა და სწავლის შედეგებს. მთელ რიგ სავალდებულო სასწავლო კურსებში (მაგალითად, საქართველოს კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი, ადმინისტრაციული სამართალი I (საჯარო მმართველობა), ადმინისტრაციული სამართალი II (ადმინისტრაციული წარმოება), საერთაშორისო საჯარო სამართალი, ადმინისტრაციული საპროცესო სამართალი, შესავალი

სამოქალაქო სამართალში, სანივთო სამართალი, ვალდებულებითი სამართალი ზოგადი ნაწილი, სახელშეკრულებო სამართალი, სამოქალაქო საპროცესო სამართალი I, საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი, სამოქალაქო საპროცესო სამართალი II, საკორპორაციო სამართალი, სისხლის საპროცესო სამართალი ზ/ნ, სისხლის საპროცესო სამართალი კ/ნ) საკონტაქტო საათების განაწილებისას სალექციო საათებისთვის განსაზღვრულია კვირაში მხოლოდ ერთი საკონტაქტო საათი, რაც აშკარად არასაკმარისია აღნიშნული სასწავლო კურსების სილაბუსებით გათვალისწინებული თემატიკის სტუდენტებისათვის სრულყოფილად გადასაცემად. რეკომენდირებულია, უსდ-მ ზემოაღნიშნულ სასწავლო კურსებში (და არა მხოლოდ, არამედ მთელ რიგ არჩევით სასწავლო კურსებშიც) გადახედოს ყოველკვირეული სალექციო საათების მოცულობას, სასწავლო კურსის სპეციფიკის, კურსის შინაარსისა და სწავლის შედეგების გათვალისწინებით.

2.4. სტანდარტთან მიმართებაში

- მიუხედავად იმისა, რომ უსდ-ში არსებობს სტუდენტთა ინფორმირების ელექტრონული სერვისები, რომელიც სტუდენტს აძლევს საშუალებას მიიღოს ინფორმაცია უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებისა და სიახლეების, მათ შორის, სამეცნიერო კონფერენციების შესახებ, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტების აქტივობის მაჩვენებელი სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში დაბალია. რეკომენდირებულია უსდ-მ გააუმჯობესოს სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში მონაწილეობის წამახალისებელი მექანიზმები და უზრუნველყოს როგორც უნივერსიტეტის, ასევე სხვა სამეცნიერო ფონდების მიერ გამოცხადებული პროექტების/გრანტების თაობაზე სტუდენტთა დროული ინფორმირება.

4.2 სტანდარტთან მიმართებაში

- გაძლიერდეს აკადემიური და მოწვეული პერსონალი ჩართულობა და მხარდაჭერა სამეცნიერო, კვლევითი, პროფესიული განვითარების პროგრამებსა და საერთაშორისო გაცვლით პროგრამებში.

5.2. სტანდარტთან მიმართებაში

- რეკომენდირებულია, რომ აკრედიტაციის მიღების დროს გაცემული რეკომენდაციები და მათი შესრულება ასახული იყოს თვითშეფასების ანგარიშში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

პროგრამის შეფასების შედეგად გამოვლინდა შემდეგი რჩევები:

1.1. სტანდარტთან მიმართებაში

- სასურველია საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები ასევე ასახავდეს, თუ რა წვლილი შეაქვს პროგრამას დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში, ასევე პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის საკითხები;

საერთაშორისო ბაზრის დამსაქმებელთა მოთხოვნების შესატყვისი ხარისხის, სათანადო კომპეტენციისა და კვალიფიკაციის მქონე უმაღლესი აკადემიური განათლების პირველი საფეხურის კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადების მიზნით, სასურველი იქნებოდა უსდ-ს, საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების

შემუშავებისას შეესწავლა და გაეანალიზებინა უცხოური გამოცდილება, მათ შორის, პარტნიორი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამები.

1.2. სტანდარტთან მიმართებაში

- სასურველი იქნებოდა სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებისას უსდ-ს გაეთვალისწინებინა მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკაც, ასევე მსგავსი პროგრამების და/ან დარგობრივი მახასიათებლების სწავლის შედეგები;
- სასურველია პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალი უსდ-დან იღებს უფრო მეტ მხარდაჭერას სწავლის შედეგების შედგენის, გაზომვისა და ანალიზის უნარების განვითარებისთვის.

2.2. სტანდარტთან მიმართებაში

- პროგრამის შემდგომი განვითარების მიზნით, სასურველია გაიზარდოს არჩევითი სასწავლო კურსების მოცულობა მხოლოდ ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების ხარჯზე, ხოლო თავისუფალი (არჩევითი) კომპონენტი, რომელიც მოიცავს რუსული ენისა და ფსიქოლოგიის საფუძვლების სწავლებას, საგანმანათლებლო პროგრამიდან ამოღებული იქნას. არჩევითი სასწავლო კურსების მოცულობის ზრდა უფრო მეტ შესაძლებლობას მისცემს სტუდენტს საკუთარი სურვილისა და ინტერესების გათვალისწინებით მოახდინოს სწავლების კონცენტრირება და გაიღრმავოს ცოდნა საჯარო, კერძო, სისხლის ან საერთაშორისო სამართლის სფეროში.

2.3. სტანდარტთან მიმართებაში

- საგანმანათლებლო პროგრამის ინტერნაციონალიზმის მიზნით, საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებს ინგლისურ ენაზე შეთავაზებული აქვთ არჩევითი სასწავლო კურსები: საერთაშორისო სისხლის სამართალი და კონკურენციის სამართლის საფუძვლები. ინტერნაციონალიზაციის გაძლიერების მიზნით, სასურველია 6-8 სასწავლო სემესტრების ფარგლებში შეთავაზებული სხვა სასწავლო კურსების სასწავლო რესურსებში მეტი ყურადღება დაეთმოს ინგლისურენოვან ლიტერატურას;
- სტუდენტთა პრაქტიკული უნარების განვითარების მიზნით, საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტს შეთავაზებული აქვს სამი სასწავლო კურსი „იმიტირებული სასამართლო პროცესი ადმინისტრაციულ სამართალში“, „იმიტირებული სასამართლო პროცესი კერძო სამართალში“ და „იმიტირებული სასამართლო პროცესი სისხლის სამართალში“, საიდანაც სტუდენტმა უნდა აირჩიოს მხოლოდ ერთი სასწავლო კურსი. ვინაიდან იმიტირებულ პროცესში მონაწილეობა შეფასების მეთოდია, სასურველია აღნიშნულ სასწავლო კურსებს, თემატიკის გათვალისწინებით, ეწოდოთ შესაბამისად „ადმინისტრაციული სამართლის პრაქტიკული კურსი“, „კერძო სამართლის პრაქტიკული კურსი“ და „სისხლის სამართლის პრაქტიკული კურსი“. ამასთან, საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების ობიექტურად შეფასების მიზნით, სასურველია სამივე სავალდებულო კურსმა შეიძინოს სავალდებულო კურსის სტატუსი.

2.4. სტანდარტთან მიმართებაში

- უნდა აღინიშნოს, რომ გარკვეულწილად ბუნდოვანია ჩანაწერის იმის თაობაზე, რომ ერთსა და იმავე სემესტრში ერთი პირი შეიძლება იყოს მაქსიმუმ 5 საბაკალავრო ნაშრომის

ხელმძღვანელი. სასურველია განისაზღვროს, რომ ხელმძღვანელს შეუძლია უხელმძღვანელოს არა უმეტეს 5 საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებას.

2.5. სტანდარტთან მიმართებაში

- სასურველია უსდ-მ დახვეწოს სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის მექანიზმი, რომელიც გაითვალისწინებს დაბალი აკადემიური მოსწრების სტუდენტთა მაჩვენებლის გამოვლენას და ამ მაჩვენებლის გათვალისწინებით დაგეგმავს შესაბამისი აკადემიური მხარდაჭერის აქტივობებს (ტუტორინგი, სასემინარო მუშაობის მოცულობის ზრდა, სპეციფიკური წერითი თუ კვლევითი უნარების განმავითარებელი კომპონენტების გაძლიერება და სხვა).

2.6. სტანდარტთან მიმართებაში

სასურველია, უსდ-მ დანერგოს სტუდენტთა შეფასების გასაჩივრების მოქნილი მექანიზმი, მოახდინოს აღნიშნული მექანიზმის სასწავლო პროცესში ინტეგრირება და აღნიშნულის შესახებ სტუდენტთა ინფორმირება.

4.1 სტანდარტთან მიმართებაში

- სასურველია უკეთესად იქნეს უზრუნველყოფილი პროგრამის განმახორციელებელი პირების, დამსაქმებლების, სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა ჩართულობა პროგრამის განვითარების პროცესში;
- სასურველია აფილირებული პერსონალთან დადებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული უფლებები და მოვალეობები იყოს განსხვავებული ანაზღაურების პირობების შესაბამისად.

4.3 სტანდარტთან მიმართებაში

სასურველია უსდ-ს მიერ მოხდეს სტუდენტთა სრულყოფილი ინფორმირება სამეცნიერო ბაზების გამოყენებასთან დაკავშირებით;

5.2 სტანდარტთან მიმართებაში

საბაკალავრო პროგრამის სტანდარტის დაკმაყოფილების მიზნებისათვის მიზანშეწონილია, უნივერსიტეტმა იზრუნოს გარე ხარისხის შეფასებაზე, რათა პროგრამა ფასდებოდეს მესამე პირის მხრიდან პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის მიზნით.

5.3 სტანდარტთან მიმართებაში - სასურველია, პერიოდულად განხორციელდეს პროგრამის დადარება უცხოური უნივერსიტეტების ანალოგიურ პროგრამებთან. პროგრამის თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, გამოიყენება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკა;

- საუკეთესო პრაქტიკის მოკლე მიმოხილვა (არსებობის შემთხვევაში)

- ხელახალი აკრედიტაციისას, მნიშვნელოვანი მიღწევებისა და/ან პროგრესის მოკლე მიმოხილვა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში)

პროგრამის შესაბამისობა აკრედიტაციის სტანდარტებთან

1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა

პროგრამას აქვს ნათლად ჩამოყალიბებული მიზნები და სწავლის შედეგები, რომლებიც ლოგიკურადაა ერთმანეთთან დაკავშირებული. პროგრამის მიზნები შეესაბამება უნივერსიტეტის მისიას, მიზნებსა და სტრატეგიულ გეგმას. პროგრამის გაუმჯობესებისთვის მუდმივად ფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები.

1.1 პროგრამის მიზნები

პროგრამის მიზნები ასახავს, თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული და რა წვლილი შეაქვს სფეროსა და საზოგადოების განვითარებაში.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები შემუშავებულია შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის მისიის, მიზნების და სტრატეგიული გეგმის, ასევე, სამართლის დარგობრივი მახასიათებლების შესაბამისად.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებში ასახულია, თუ რა ცოდნის მქონე კურსდამთავრებულს მოამზადებს პროგრამა. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია სტუდენტს შესძინოს ფართო თეორიული ცოდნა ეროვნული სამართლის არსის, ძირითადი პრინციპების, სამართლის სისტემის ძირითადი თავისებურებების, სამართლის თეორიების, ასევე ქართული და რომის სამართლის ისტორიული წყაროების შესახებ, მისცეს საფუძვლიანი ცოდნა საჯარო, კერძო, სისხლის და საერთაშორისო სამართლის სფეროში.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები ასევე ასახავს, თუ რა უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული იგი. კერძოდ, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანია გამოუმუშავოს სტუდენტს სამართლებრივ საკითხებზე გადაწყვეტილების მიღებისა და მისი დასაბუთების, იურიდიული ხასიათის დოკუმენტებზე მუშაობის, სამართლებრივი ანალიზის საფუძველზე შესაბამისი დასკვნების ჩამოყალიბების, ინფორმაციის მშობლიურ და ინგლისურ ენაზე მოძიებისა და იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით, ზეპირი და წერილი ფორმით, თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით გადაცემის, პრაქტიკული საქმიანობისას ეთიკური ნორმების დაცვით და სამართლიანობის, ადამიანის უფლებების, სოციალური და დემოკრატიული ფასეულობების გათვალისწინებით მოქმედების და ცოდნის მუდმივად

განახლებისა და საკუთარი და სხვების განვითარებაზე ორიენტირებული საქმიანობის წარმართავის უნარი.

ამრიგად, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები, პროგრამის შინაარსის, გამოყენებული სწავლების მეთოდოლოგიისა და არსებული აკადემიური რესურსების გათვალისწინებით, ნათლად არის ჩამოყალიბებული, რეალისტურია, მიღწევადია და ასახავს თუ რა ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციების მქონე კურსდამთავრებულის მომზადებისკენ არის მიმართული პროგრამა.

სასურველია საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები ასევე ასახავდეს, თუ რა წვლილი შეაქვს პროგრამას დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში, ასევე პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის საკითხები.

ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები გაზიარებულია პროგრამაში ჩართული პირების, მათ შორის, დამსაქმებელი ორგანიზაციების მიერ. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების აღწერისას გათვალისწინებულია, როგორც პროგრამაში ჩართული პირებისა და დამსაქმებელი ორგანიზაციების რეკომენდაციები, ასევე ადგილობრივი შრომის ბაზრის მოთხოვნები აღნიშნული დასტურდება სამართლის საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლების ხარისხის მიმართ დამოკიდებულებების და დამსაქმებლის მოთხოვნების შესწავლის თვისებრივი კვლევის ანგარიშით.

საერთაშორისო ბაზრის დამსაქმებელთა მოთხოვნების შესატყვისი ხარისხის, სათანადო კომპეტენციისა და კვალიფიკაციის მქონე უმაღლესი აკადემიური განათლების პირველი საფეხურის კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადების მიზნით, სასურველი იქნებოდა უსდ-ს, საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების შემუშავებისას შეესწავლა და გაეანალიზებინა საერთაშორისო ბაზრის ტენდენციებიც.

საგანმანათლებლო პროგრამა და საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალი სასწავლო კურსები საჯარო და ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისათვის. იგი განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებგვერდზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები;
- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- უსდ-ის მისია, მიზნები და სტრატეგია;
- შრომის ბაზრისა და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზი (სამართლის საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლების ხარისხის მიმართ დამოკიდებულებების და დამსაქმებლის მოთხოვნების შესწავლა - თვისებრივი კვლევის ანგარიშით);
- ინტერვიუს შედეგები აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან;
- უსდ-ის ვებგვერდი <https://sdasu.edu.ge>.

რეკომენდაციები:
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p> <ul style="list-style-type: none"> • სასურველია საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნები ასევე ასახავდეს, თუ რა წვლილი შეაქვს პროგრამას დარგისა და საზოგადოების განვითარებაში, ასევე პროგრამის ინტერნაციონალიზაციის საკითხები; • საერთაშორისო ბაზრის დამსაქმებელთა მოთხოვნების შესატყვისი ხარისხის, სათანადო კომპეტენციისა და კვალიფიკაციის მქონე უმაღლესი აკადემიური განათლების პირველი საფეხურის კონკურენტუნარიანი კადრების მომზადების მიზნით, სასურველი იქნებოდა უსდ-ს, საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნების შემუშავებისას შეესწავლა და გაეანალიზებინა უცხოური გამოცდილებაც, მათ შორის, პარტნიორი უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამები.
საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
<p>შეფასება</p> <p>o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☐ <u>შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</u></p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

<p>1.2 პროგრამის სწავლის შედეგები</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ პროგრამის სწავლის შედეგები აღწერს იმ ცოდნას, უნარებსა ან/და პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას; ➤ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების პროცესი მოიცავს სწავლის შედეგების გასაზომად საჭირო მონაცემთა განსაზღვრას, შეგროვებასა და ანალიზს; ➤ შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამას გააჩნია ნათლად ჩამოყალიბებული სწავლის შედეგები, რომლებიც შეესაბამება პროგრამის მიზნებს, რაც ასახულია პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების რუკაზე.

პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის მიზნებს და აღწერს იმ ცოდნას, უნარებს, პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას, რომლებსაც სტუდენტი იძენს პროგრამის დასრულებისას. პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება მისანიჭებელ კვალიფიკაციას (სამართლის ბაკალავრი) და სწავლების საბაკალავრო საფეხურს. პროგრამის სწავლის შედეგები ეყრდნობა ასევე კვალიფიკაციების ჩარჩოს საფუძველზე შემუშავებულ სამართლის დარგობრივი მახასიათებლის მოთხოვნებს.

პროგრამის სწავლის შედეგები ასახავს იმ **ცოდნას**, რომლებიც სამართლის ბაკალავრს უნდა გააჩნდეს საბაკალავრო პროგრამის დასრულებისას. სამართლის საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი აღწერს:

- სამართლის არსს, ნიშნებს, ფუნქციებს, სამართლის ძირითად პრინციპებს და ფუნდამენტურ მახასიათებლებს, ქართული სამართლის სისტემის ძირითად თავისებურებებს, ქართული სამართლის ისტორიულ წყაროებს, ძველი ქართული სამართლის დარგებსა და ინსტიტუტებს, რომის სამართლის წყაროებს, რომის სამართლის ცალკეული დარგების თავისებურებებს;
- სახელმწიფო მოწყობისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის საკითხებს, მათ ურთიერთმიმართებას; ადამიანის ძირითად უფლებებსა და თავისუფლებებს; პიროვნების სამართლებრივ სტატუსს; საერთაშორისო საჯარო სამართლის არსს, ძირითად პრინციპებსა და ინსტიტუტებს; საერთაშორისო სამართლებრივი პასუხისმგებლობის მექანიზმებს; თანაფარდობას საერთაშორისო და შიდა სამართალს შორის; ადმინისტრაციული სამართლის არსს, პრინციპებს, საჯარო მმართველობის კონსტიტუციურ საფუძვლებს, საჯარო მმართველობის პრინციპებს, ორგანიზაციული მოწყობის ფორმებს; ადმინისტრაციული წარმოების არსს, სახეებსა და ადმინისტრაციული ორგანოების საქმიანობის ფორმებს; ადმინისტრაციული სამართალწარმოების არსს, ძირითად პრინციპებს, სტადიებსა და საქმის განხილვის თავისებურებებს;
- სამოქალაქო სამართლის არსს, მიზნებს, სისტემას, პრინციპებს, სამოქალაქო სამართლის წყაროებს, სამოქალაქო კანონმდებლობას, სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობების ცნებას და მის შემადგენელ ელემენტებს; სანივთო სამართლის არსს, სტრუქტურას, ძირითად პრინციპებს, ურთიერთობათა რეგულირების წესებს; სახელშეკრულებო სამართლებრივ ინსტიტუტებს, სახელშეკრულებო სამართლის ფუნქციას; კანონისმიერი ვალდებულებით ურთიერთობების არსს, სტრუქტურას, ძირითად პრინციპებს, კანონისმიერვალდებულებით ურთიერთობათა რეგულირების წესებს; საოჯახო და მემკვიდრეობით სამართლებრივ ურთიერთობათა რეგულირების წესებსა და თავისებურებებს; შრომის სამართლის ძირითად პრინციპებს, შრომის სამართლებრივი ურთიერთობების მონაწილეთა უფლება-მოვალეობებს და სადაო ურთიერთობების გადაწყვეტის სამართლებრივ გზებს; საკორპორაციო სამართლის არსს, პრინციპებს, ქართული საკორპორაციო სამართლის ძირითად ინსტიტუტებს; კორპორაციულ-სტრუქტურული საქმიანობის განხორციელების ძირითად პრინციპებს და თავისებურებებს; სამოქალაქო სამართალწარმოების ძირითად პრინციპებს, სტადიებსა და სასამართლოში სამოქალაქო საქმის განხილვის თავისებურებებს;
- სისხლის სამართლის არსს, პრინციპებს, მიზნებსა და ამოცანებს, დანაშაულის არსს, სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის თავისებურებებს, სასჯელის სახეებს, სასჯელის დანიშვნის თავისებურებებს, სისხლის სამართალწარმოების ძირითად

პრინციპებს, ინსტიტუტებს, პროცესის მონაწილე მხარეთა უფლებებსა და ვალდებულებებს, სასამართლოში საქმის განხილვის სტადიებსა და თავისებურებებს. პროგრამის სწავლის შედეგები ასახავს იმ **უნარებს**, რომლებიც სამართლის ბაკალავრს უნდა გააჩნდეს საბაკალავრო პროგრამის დასრულებისას. სამართლის საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

- საჯარო, კერძო ან სისხლის სამართლის სფეროში მიღებული საფუძვლიანი ცოდნის საფუძველზე ამოიცნობს არსებულ პრობლემებს და სტანდარტული და/ან უახლესი მეთოდების გამოყენებით ახდენს მათი გადაწყვეტის შესაბამისი გზების შემუშავებას;
- აიდენტიფიცირებს სამართლებრივ პრობლემებს და მათი გადაწყვეტისათვის მოიძიებს, განმარტავს და იყენებს შესაბამის ნორმატიულ საფუძველებს;
- ადგენს იურიდიული ხასიათის დოკუმენტებს საკონსტიტუციო, ადმინისტრაციული, კერძო და სისხლის სამართალწარმოების პროცესში; ადგენს ინდივიდუალურ და ნორმატიულ სამართლებრივ აქტებს, ადმინისტრაციულ და კერძოსამართლებრივ ხელშეკრულებებს;
- ანალიზებს საკონსტიტუციო, ადმინისტრაციული, კერძო და სისხლის სამართლის სფეროში არსებულ პრობლემებს, სახავს მათი გადაწყვეტის შესაბამის გზებს და აყალიბებს საკუთარ სამართლებრივად დასაბუთებულ დასკვნას შერჩეული მიდგომის დასასაბუთებლად;
- თანამედროვე საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების გამოყენებით ახდენს საჯარო, კერძო ან სისხლის სამართლის სფეროში საჭირო ინფორმაციის-მეცნიერების სიახლეების, საკანონმდებლო ცვლილებებისა და სასამართლო პრაქტიკის მოძიებას ქართულ ან/და ინგლისურ ენებზე და განახლებული ცოდნით, იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით მოძიებული ინფორმაციის თაობაზე ამყარებს კომუნიკაციას ზეპირი და წერიტი ფორმით.

პროგრამის სწავლის შედეგები ასევე ასახავს იმ **პასუხისმგებლობასა და ავტონომიურობას**, რომლებიც სამართლის ბაკალავრს უნდა გააჩნდეს საბაკალავრო პროგრამის დასრულებისას. სამართლის საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი:

- იცავს იურისტის ეთიკური და პროფესიული ქცევის ნორმებს და სამართალწარმოების პროცესში მოქმედებს ადამიანის უფლებების, სოციალური და დემოკრატიული ღირებულებების გათვალისწინებით;
- საკუთარი ცოდნის მუდმივი განახლების უნარს;

წარმართავს თავის და სხვების განვითარებაზე ორიენტირებულ საქმიანობას ინდივიდუალური და გუნდური მუშაობის პრინციპების დაცვით.

პროგრამის სწავლის შედეგებში გათვალისწინებულია ის ცოდნა, ძირითადი უნარები და კომპეტენციები, რომელთა განვითარებასაც ემსახურება პროგრამაში ჩართული თითოეული სასწავლო კურსი.

პროგრამის სწავლის შედეგები მთლიანობაში მიღწევადი, რეალისტური და გაზომვადია (რაც მათ შეფასებას გულისხმობს). პროგრამის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის კურსდამთავრებულთა პროფესიით დასაქმების სფეროების მოთხოვნებს და იძლევა განათლების შემდეგ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობას.

უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლო 5 წლის განმავლობაში სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი 64.9 პროცენტს შეადგენს, მათ შორის, კურსდამთავრებულთა დასაქმების მაჩვენებელი მიღებული კვალიფიკაციის შესაბამისად 46 პროცენტია. კურსდამთავრებულთა უმაღლესი განათლების შემდეგ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების მაჩვენებელი 57 პროცენტია. თვითშეფასების ანგარიშის თანახმად, კურსდამთავრებულები არ არიან გასული სასერთიფიკატო გამოცდებზე.

დარგის სპეციფიკის და შრომის ბაზრის მოთხოვნების გათვალისწინების მიზნით, სწავლის შედეგების შედგენის პროცესში ჩართული იყვნენ აკადემიური, მოწვეული პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, სამართლის სფეროს დამსაქმებლები.

ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ სწავლის შედეგების შედგენისას უსდ-ის მიერ გათვალისწინებულია შრომის ბაზრის მოთხოვნები და დამსაქმებელთა გამოკითხვების შედეგები. შრომის ბაზრისა და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზით უსდ-ის მიერ დადგენილია სამართლის დარგის საჭიროებები, ასევე რა ცოდნისა და უნარების კურსდამთავრებულები სჭირდებათ დამსაქმებლებს. ანალიზის შედეგების შესაბამისი ცოდნა და უნარები უსდ-ის მერ ასახულია სწავლის შედეგებში.

სასურველი იქნებოდა სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებისას უსდ-ს გაეთვალისწინებინა მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკაც, ასევე მსგავსი პროგრამების და/ან დარგობრივი მახასიათებლების სწავლის შედეგები.

პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მიზნით, მათი ფორმულირებისას უსდ ხელმძღვანელობს შემდეგი ფორმულით: სამართლის საბაკალავრო პროგრამის დასრულების შემდეგ სტუდენტი + მოქმედების გამომხატველი ზმნა + რა ეცოდინება, რა უნარები ექნება, რა ემოციური ცვლილება მოხდება მასში.

აქვე აღსანიშნავია, რომ პროგრამის გააჩნია 9 სწავლის შედეგი. სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებისას გამოყენებულია ბლუმის განახლებული ტაქსონომია, რომელიც მოიცავს ცოდნისა და ინტელექტუალური უნარების ექვს პროგრესულ დონეს. თითოეული დონისთვის განსაზღვრულია შესაბამისი ზმნები. აღნიშნული ზმნების გამოყენებით მარტივდება სწავლის შედეგების შეფასება.

საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგის მიღწევის მიზნით, უსდ-ის მიერ შედგენილია კურიკულუმის რუკა, რომელიც ასახავს, თუ რომელი სასწავლო კურსებით, ვითარდება სტუდენტებში პროგრამის სწავლის შედეგები. კურიკულუმის რუკაში მითითებულია ისიც თუ რა დონით ავითარებს ესა თუ ის სასწავლო კურსი პროგრამის სწავლის შედეგებს: 1 - გაცნობა, 2 - გაღრმავება და 3 - განმტკიცება.

უსდ-ის მიერ შემუშავებულია „სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი“, რომლის თანახმად, სწავლის შედეგების შეფასების პერიოდულობა განისაზღვრება პროგრამის ხანგრძლივობით. ამასთან, პროგრამის სწავლის შედეგები ფასდება იმ სასწავლო კურსებში/კომპონენტებში, რომლებშიც კურიკულუმის რუკის მიხედვით ხდება პროგრამის სწავლის შედეგების განმტკიცება. სამართლის საბაკალავრო პროგრამაში პროგრამის სწავლის შედეგების შესაფასებლად გამოიყენება სასწავლო კურსი „სამართლებრივი ეთიკა“, სასწავლო კურსი „იმიტირებული სასამართლო პროცესი სისხლის სამართალში“ ან სასწავლო კურსი „იმიტირებული სასამართლო პროცესი კერძო სამართალში“ ან სასწავლო კურსი „იმიტირებული სასამართლო პროცესი ადმინისტრაციულ სამართალში“ და საბაკალავრო ნაშრომი.

სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმის თანახმად, სწავლის შედეგის შეფასებისას უნდა გამოიყენებოდეს იმ კონკრეტული დავალების შედეგი, რომელიც უშუალოდ ზომავს სწავლის შედეგს. მიუხედავად იმისა, რომ სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმის თანახმად, პროგრამასთან მიმართებით უნდა ჩამოყალიბდეს სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა, სადაც ნაჩვენებია იქნება პროგრამის დასასრულს რომელი სასწავლო კურსით/კომპონენტით, რომელი დავალებით და ვის მიერ შეფასდება პროგრამის სწავლის შედეგები, უსდ-ის მიერ წარმოდგენილ სააკრედიტაციო მასალებში სწავლის შედეგების შეფასების გეგმა არ იძებნება.

პროგრამას აქვს სამიზნე ნიშნულები თითოეული სწავლის შედეგისათვის (იხ. დანართი 4). პროგრამის ცხრავე სწავლის შედეგში სამიზნე ნიშნულად განსაზღვრულია 71-დან 80 ქულამდე შეფასება სტუდენტების 70% პროცენტში. აღნიშნული დოკუმენტით არ დგინდება ის კონკრეტული დავალება, რომელიც უშუალოდ ზომავს კონკრეტულ სწავლის შედეგს (ეს

შეიძლება იყოს ტესტი, გამოცდა, ესე, იმიტირებული პროცესი, პრაქტიკული დავალება, იურიდიული პრაქტიკისას ზედამხედველის მიერ სტუდენტის შეფასება და ა.შ.). აღნიშნული დოკუმენტით არ არის განსაზღვრული სწავლის შედეგების შეფასების პერიოდულობაც.

რჩება შთაბეჭდილება, რომ სასწავლო კურსში/კომპონენტში მიღებული საბოლოო ქულა და არა იმ კონკრეტული დავალების შედეგი, რომელიც უშუალოდ ზომავს კონკრეტულ სწავლის შედეგს, გამოიყენება პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასებად, რაც არასწორი მიდგომაა, ვინაიდან სასწავლო კურსის ქულა მოიცავს და აფასებს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღმა ბევრ სხვა უნარსა და ცოდნასაც.

რეკომენდირებულია, უსდ-მ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასებისას გამოიყენოს იმ კონკრეტული დავალების შედეგი, რომელიც უშუალოდ ზომავს კონკრეტულ სწავლის შედეგს და არა სასწავლო კურსის ქულა. უსდ-მ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი უნდა აღწეროს სწავლის შედეგების შეფასების გეგმაში, რომელშიც უნდა ჩანდეს, თუ რომელი დავალებით, როდის, ვის მიერ, სტუდენტთა რა რაოდენობაზე ფასდება პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგი. იმ შემთხვევაში, თუ გამოიყენება რუბრიკა/რუბრიკები დავალების შესაფასებლად, ისიც თან უნდა ერთვოდეს შეფასების გეგმას. ამასთან, სწავლის შედეგების შეფასება უნდა წარმოებდეს თანმიმდევრულად და გამჭვირვალედ, დარგის სპეციფიკისთვის დამახასიათებელი პერიოდულობით.

უსდ-ის მიერ პროგრამის სწავლის შედეგები პირდაპირი მეთოდების გარდა, ასევე ფასდება არაპირდაპირი მეთოდებითაც. არაპირდაპირი შეფასებისას შემფასებელი (სტუდენტი, დამსაქმებელი და სხვა) პროგრამის სწავლის შედეგს აფასებს სპეციალური კითხვარის საშუალებით.

ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების ანალიზი გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად, რაც გულისხმობს, საჭიროების შემთხვევაში, პროგრამის შინაარსის და/ან სწავლის შედეგების და/ან შეფასების სისტემის მოდიფიცირებას.

ამასთან, დადგინდა, რომ პროგრამის აკადემიური და მოწვეული პერსონალი მეტ-ნაკლებად იცნობენ სწავლის შედეგების შეფასების მეთოდებს. სასურველია პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალი უსდ-დან იღებს უფრო მეტ მხარდაჭერას სწავლის შედეგების შედგენის, გაზომვისა და ანალიზის უნარების განვითარებისთვის.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, პროგრამის მიზნები და სწავლის შედეგები;
- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების რუკა;
- შრომის ბაზრისა და დამსაქმებელთა მოთხოვნების ანალიზი (სამართლის საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლების ხარისხის მიმართ დამოკიდებულებების და დამსაქმებლის მოთხოვნების შესწავლა - თვისებრივი კვლევის ანგარიში);
- პროგრამის სწავლის შედეგების შედგენაში ჩართული დაინტერესებული პირების მონაწილეობის დამადასტურებელი დოკუმენტები (ოქმები, სტუდენტების, კურდამთავრებულების, აკადემიური/მოწვეული პერსონალის, დამსაქმებლების გამოკითხვები);
- კურსდამთავრებულთა დასაქმების, ასევე უმაღლესი განათლების შემდეგ საფეხურზე სწავლის გაგრძელების მაჩვენებელი, სასერტიფიკატო გამოცდების შედეგები;

<ul style="list-style-type: none"> ▪ უსდ-ის მიერ შემუშავებული „სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი“, რომელიც საჯარო და ხელმისაწვდომია დაინტერესებული მხარეებისთვის; ▪ სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების სამიზნე ნიშნულები; ▪ კურიკულუმის რუკა; ▪ უსდ-ის ვებგვერდი https://sdasu.edu.ge; ▪ ინტერვიუს შედეგები პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან.
<p>რეკომენდაციები:</p> <p>რეკომენდირებულია, უსდ-მ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასებისას გამოიყენოს იმ კონკრეტული დავალების შედეგი, რომელიც უშუალოდ ზომავს კონკრეტულ სწავლის შედეგს და არა სასწავლო კურსის ქულა. უსდ-მ პროგრამის სწავლის შედეგების შეფასების მექანიზმი უნდა აღწეროს სწავლის შედეგების შეფასების გეგმაში, რომელშიც უნდა ჩანდეს, თუ რომელი დავალებით, როდის, ვის მიერ, სტუდენტთა რა რაოდენობაზე ფასდება პროგრამის თითოეული სწავლის შედეგი. იმ შემთხვევაში, თუ გამოიყენება რუბრიკა/რუბრიკები დავალების შესაფასებლად, ისიც თან უნდა ერთვოდეს შეფასების გეგმას. ამასთან, სწავლის შედეგების შეფასება უნდა წარმოებდეს თანმიმდევრულად და გამჭვირვალედ, დარგის სპეციფიკისთვის დამახასიათებელი პერიოდულობით.</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p> <ul style="list-style-type: none"> • სასურველი იქნებოდა სწავლის შედეგების ჩამოყალიბებისას უსდ-ს გაეთვალისწინებინა მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკაც, ასევე მსგავსი პროგრამების და/ან დარგობრივი მახასიათებლების სწავლის შედეგები; • სასურველია პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალი უსდ-დან იღებს უფრო მეტ მხარდაჭერას სწავლის შედეგების შედგენის, გაზომვისა და ანალიზის უნარების განვითარებისთვის.
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p>
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p>
<p>შეფასება</p> <p>ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☒ <u>მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</u></p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p>

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			

2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა

პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები, პროგრამის სტრუქტურა, შინაარსი, სწავლება-სწავლის მეთოდები და სტუდენტთა შეფასება უზრუნველყოფს დასახული მიზნებისა და მოსალოდნელი სწავლის შედეგების მიღწევას.

2.1 პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ს განსაზღვრული აქვს პირთა სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების შესაბამისი, გამჭვირვალე, სამართლიანი, საჯარო და ხელმისაწვდომი წინაპირობები და პროცედურები.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის დაშვების წინაპირობების განსაზღვრისას გათვალისწინებულია საბაკალავრო საფეხურისათვის კანონმდებლობით განსაზღვრული მოთხოვნები და პროგრამის სპეციფიკა.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლის უფლება აქვს სრული ზოგადი განათლების მქონე პირს ერთიანი ეროვნული გამოცდების წარმატებით ჩაბარების, შიდა/გარე მობილობის განხორციელების და ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩაბარების გარეშე საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

<p>სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე სწავლის გაგრძელება შეუძლია სხვა უსდ-ის უმაღლესი განათლების იმავე საფეხურის საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტს, მობილობის წესით, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით. ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ აბიტურიენტთა რეგისტრაციის ვადები, ასევე მობილობის ვადები და წარსადგენი დოკუმენტების ნუსხა თავსდება უნივერსიტეტის ვებგვერდზე.</p> <p>სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები ითვალისწინებს პროგრამის სპეციფიკას, უზრუნველყოფს პროგრამის დასაძლევად აუცილებელი ცოდნის, უნარებისა და კომპეტენციის მქონე პირთა (სრული ზოგადი განათლების მქონე პირი) პროგრამაზე სასწავლებლად ჩართვას.</p> <p>სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები ლოგიკურად არის დაკავშირებული პროგრამის შინაარსთან, სწავლის შედეგებთან და მისანიჭებელ კვალიფიკაციასთან.</p> <p>სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები და პროცედურები შეესაბამება მოქმედ კანონმდებლობას.</p> <p>სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე ჩარიცხვასთან დაკავშირებული პროცედურები აღწერილია საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის რეგულირების წესში, რომელიც განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებგვერდზე.</p> <p>სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები მითითებულია საგანმანათლებლო პროგრამების კატალოგში, რომელიც საჯარო და ხელმისაწვდომია ყველა დაინტერესებული პირისათვის. იგი განთავსებულია უნივერსიტეტის ვებგვერდზე. ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს აქვს შესაძლებლობა გაეცნოს როგორც პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებს, ასევე მის შინაარსობრივ მხარეს.</p>
<p>მტკიცებულებები/ინდიკატორები</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა; ▪ პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები; ▪ საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის სასწავლო პროცესის რეგულირების წესი; https://sdasu.edu.ge/media/1001542/2019/06/25/ca854ed89ad02052ad2a7865ad29231b.pdf ▪ პროგრამაზე დაშვების შესახებ ინფორმაცია გავრცელებულია უსდ-ის ვებგვერდის მეშვეობით https://sdasu.edu.ge; ▪ ინტერვიუს შედეგები აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან.
<p>რეკომენდაციები:</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p>
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p>

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.2 საგანმანათლებლო პროგრამის სტრუქტურა და შინაარსი

პროგრამა შედგენილია უსდ-ში მოქმედი საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის გამოყენებით. პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებსა და სწავლის შედეგებს. პროგრამის სტრუქტურა თანმიმდევრული და ლოგიკურია. შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა შემუშავებულია შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგიის შესაბამისად, რომელიც არეგულირებს საგანმანათლებლო პროგრამისადმი წაყენებულ მოთხოვნებს, ასევე საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავების, დამტკიცების, განვითარების პროცესებსა და პროცედურებს.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შინაარსი ითვალისწინებს საბაკალავრო პროგრამის მიზანს, პროგრამის სწავლის შედეგებს, საბაკალავრო პროგრამაზე მიღების წინაპირობებს, პროგრამის მიზნებისა და სწავლის შედეგების რუკას, საგანმანათლებლო პროგრამის მოცულობას, პროგრამის სტრუქტურას, სწავლება - სწავლის მეთოდებს, სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემას, კურსდამთავრებულის დასაქმების სფეროსა და სწავლის გაგრძელების შესაძლებლობას, პროგრამის განხორციელების მატერიალურ და ადამიანურ რესურსებს, ასევე პროგრამის განხორციელების ფინანსური უზრუნველყოფას.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა აგებულია საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით და ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის შესაბამისად. საგანმანათლებლო პროგრამა ემყარება სტუდენტის აკადემიურ დატვირთვას, რომელიც საჭიროა პროგრამით დასახული მიზნების მისაღწევად.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა მოიცავს 240 კრედიტს, წელიწადში – 60 კრედიტს, სემესტრში – 30 კრედიტს. შესაბამისად, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ხანგრძლივობა 4 აკადემიური წელი ანუ 8 სემესტრია.

სტუდენტის ინდივიდუალური დატვირთვიდან გამომდინარე, წელიწადში კრედიტების რაოდენობა შეიძლება იყოს 60-ზე ნაკლები ან მეტი, მაგრამ არა უმეტეს 75-ისა.

პროგრამის ფარგლებში სტუდენტის დატვირთვა ითვალისწინებს საკონტაქტო და დამოუკიდებელ საათებს და მოიცავს: სასწავლო კურსებს (ლექციები, პრაქტიკული მუშაობა (სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, სემინარი და სხვ. შუალედური და დასკვნითი გამოცდების მომზადება-ჩაბარება) და საბაკალავრო ნაშრომს (მომზადება და დაცვა).

პროგრამაში შემავალი კომპონენტების ფარგლებში შეთავაზებული სასწავლო კურსების მოცულობა წარმოდგენილია ევროპული კრედიტების ტრანსფერის სისტემის (ECTS) შესაბამისად, რომლის მიხედვით 1 კრედიტი 25 საათის ტოლია. სასწავლო კურსისთვის გათვალისწინებული კრედიტების მოცულობა კურსის ფარგლებში დაგეგმილი თემების, შესასრულებელი თეორიული, თუ პრაქტიკული დავალებების ადეკვატურია. სასწავლო კურსის შინაარსის სპეციფიკა გათვალისწინებულია ასევე საკონტაქტო და არასაკონტაქტო საათების განსაზღვრისას.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა შედგება სავალდებულო სასწავლო კურსების/კომპონენტების (19 ECTS) და არჩევითი სასწავლო კურსების /კომპონენტებისაგან (49 ECTS).

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა შედგება:

- თავისუფალი (სავალდებულო) კომპონენტისაგან (25 ECTS);
- საბაზისო სასწავლო კომპონენტისაგან (15 ECTS);
- საჯარო სამართლის მოდულის სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (45 ECTS);
- კერძო სამართლის მოდულის სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (50 ECTS);
- სისხლის სამართლის მოდული სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (28 ECTS);
- პრაქტიკული კომპონენტისაგან (5 ECTS);
- ძირითადი სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსებისაგან (15 ECTS);
- საბაკალავრო ნაშრომისაგან (8 ECTS);
- არჩევითი სასწავლო კურსების/კომპონენტებისაგან (49 ECTS).

თავისუფალი (სავალდებულო) კომპონენტი (25 ECTS)

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის თავისუფალი (სავალდებულო) კომპონენტი მოიცავს ხუთ სასწავლო კურსს: ინგლისური ენა - 1 (5 ECTS), ინგლისური ენა - 2 (5 ECTS), ინგლისური ენა - 3 (5 ECTS), ინგლისური ენა - 4 (5 ECTS), ICT წიგნიერება (5 ECTS).

ინგლისური ენის შესწავლა სავალდებულოა 20 კრედიტის ფარგლებში 4 სასწავლო სემესტრის განმავლობაში. აღნიშნული მიმართულია ინგლისური ენის შესწავლასა და ინგლისურ ენაზე კომუნიკაციის უნარის განვითარებაზე, ასევე ინგლისურენოვანი წყაროების მოძიებასა და სწავლების პროცესში ფართოდ გამოყენებაზე.

სასწავლო კურსი „ICT წიგნიერება“ ორიენტირებულია თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით ინფორმაციის მოძიების, საკომუნიკაციო უნარების ათვისებისა და სწავლების პროცესში ფართოდ გამოყენებაზე.

საბაზისო სასწავლო კომპონენტი (15 ECTS)

აღნიშნული კომპონენტის ათვისებით სტუდენტი იძენს ფართო თეორიულ ცოდნას სამართლის ძირითადი ცნებების, თეორიების, კატეგორიების, მეთოდებისა და სტადიების, სამართლის ფუნქციების, სამართლის ნორმის სახეების, სტრუქტურის, სამართლებრივი ურთიერთობის ელემენტების, იურიდიული ფაქტების, სამართლის ნორმის შეფარდების სტადიების, სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საფუძვლების, ქართული სამართლის ისტორიული წყაროების, ძველი ქართული სამართლის დარგებისა და ინსტიტუტების, ასევე რომის სამართლის განვითარებისა და მსოფლიო სამართლებრივი აზროვნების ჩამოყალიბებაში რომის სამართლის გავლენის შესახებ.

სპეციალობის საბაზისო სასწავლო კურსები გამოუმუშავეს სტუდენტს დარგობრივი დისციპლინების დაუფლებისათვის სამართლებრივი კატეგორიებით აზროვნების საწყის უნარებს, ასევე ძველი ქართული სამართლის წყაროების მოძიების, მათზე მუშაობის, საკითხის შეფასების, ანალიზის უნარებს.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის საბაზისო სასწავლო კომპონენტი მოიცავს სამ სავალდებულო სასწავლო კურსს: შესავალი სამართლისმცოდნეობაში (5 ECTS), ქართული სამართლის ისტორია (5 ECTS), რომის სამართლის საფუძვლები (5 ECTS).

საჯარო სამართლის მოდულის სავალდებულო სასწავლო კურსები (45 ECTS)

საჯარო სამართლის მოდული ორიენტირებულია სტუდენტს შესძინოს საფუძვლიანი ცოდნა საჯარო სამართლის სფეროში, გამოუმუშავოს შეძენილი ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების, არსებული სამართლებრივი პრობლემის ამოცნობის, გადაწყვეტისა და შესაბამისი სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბების, იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით, ზეპირი და წერიტი ფორმით კომუნიკაციის, ცოდნის მუდმივი განახლების, თავისი და სხვების განვითარებაზე ორიენტირებული საქმიანობის წარმართვის უნარი.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის საჯარო სამართლის მოდული მოიცავს ცხრა სასწავლო კურსს: შესავალი საკონსტიტუციო სამართალში (5 ECTS), კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი (5 ECTS), მუნიციპალური სამართალი (5 ECTS), ადამიანის ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები (5 ECTS) ადმინისტრაციული სამართალი - საჯარო მმართველობა (5 ECTS), ადმინისტრაციული სამართალი - ადმინისტრაციული წარმოება (5 ECTS), საერთაშორისო საჯარო სამართალი (5 ECTS), საკონსტიტუციო კონტროლი და სამართალწარმოება (5 ECTS), ადმინისტრაციული საპროცესო სამართალი (5 ECTS).

კერძო სამართლის მოდულის სავალდებულო სასწავლო კურსები (50 ECTS)

კერძო სამართლის მოდული ორიენტირებულია საფუძვლიანად შეასწავლოს სტუდენტს სამოქალაქო სამართალი და გამოუმუშაოს მიღებული ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების, სფეროში არსებული სამართლებრივი პრობლემის გადაწყვეტისა და შესაბამისი სამართლებრივი დასკვნის ჩამოყალიბების, იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით, ზეპირი და წერიტი ფორმით კომუნიკაციის, ცოდნის მუდმივი განახლების, თავისი და სხვების განვითარებაზე ორიენტირებული საქმიანობის წარმართვის უნარი.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კერძო სამართლის მოდული მოიცავს 10 სავალდებულო სასწავლო კურსს: შესავალი სამოქალაქო სამართალში (5 ECTS), სანივთო სამართალი (5 ECTS), ვალდებულებითი სამართალი ზოგადი ნაწილი (5 ECTS), სახელშეკრულებო სამართალი (5 ECTS), კანონისმიერი ვალდებულებითი ურთიერთობები (5 ECTS), სამოქალაქო საპროცესო სამართალი (5 ECTS), საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი (5 ECTS), სამოქალაქო საპროცესო სამართალი (5 ECTS), შრომის სამართალი (5 ECTS), საკორპორაციო სამართალი (5 ECTS).

სისხლის სამართლის მოდულის სავალდებულო სასწავლო კურსები (28 ECTS)

სისხლის სამართლის მოდული ორიენტირებულია შესძინოს სტუდენტს საფუძვლიანი ცოდნა სისხლის სამართლის სფეროში, გამოუმუშაოს ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების, სისხლის სამართლის სფეროში არსებული პრობლემების ამოცნობის, გადაჭრისა და შესაბამისი დასკვნის ჩამოყალიბების, იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით, ზეპირი

და წერითი ფორმით კომუნიკაციის, ცოდნის მუდმივი განახლების, თავისი და სხვების განვითარებაზე ორიენტირებული საქმიანობის წარნართვის უნარი.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სისხლის სამართლის მოდული მოიცავს 5 სავადებულო სასწავლო კურსს: სისხლის სამართალი, ზოგადი ნაწილი (6 ECTS), სისხლის სამართალი, კერძო ნაწილი - I (6 ECTS), სისხლის სამართალი კერძო ნაწილი - II (6 ECTS), სისხლის საპროცესო სამართალი ზ/ნ (5 ECTS), სისხლის საპროცესო სამართალი კ/ნ (5 ECTS).

პრაქტიკული კომპონენტი (5 ECTS)

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტი ორიენტირებულია შესძინოს სტუდენტს მიღებული თეორიული ცოდნის პრაქტიკული გამოყენების უნარი, იმიტირებულ სასამართლო პროცესებში ჩართვისა და აქტიური მონაწილეობის მეშვეობით.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტი მოიცავს სამ სასწავლო კურსს: იმიტირებული სასამართლო პროცესი ადმინისტრაციულ სამართალში (5 ECTS), იმიტირებული პროცესი კერძო სამართალში (5 ECTS), იმიტირებული სასამართლო პროცესი სისხლის სამართალში (5 ECTS). აღნიშნული კომპონენტიდან სტუდენტმა უნდა აირჩიოს ერთი სასწავლო კურსი.

ძირითადი სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსები (15 ECTS)

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ძირითადი სფეროს სავალდებულო სასწავლო კურსები ორიენტირებულია გამოუმუშავოს სტუდენტს სამართლებრივი წერის კულტურა, შეასწავლოს იურისტის პროფესიული ეთიკური ქცევის სტანდარტები, ასევე გამოუმუშავოს ინგლისურ ენაზე სამართლებრივი ლიტერატურის მოძიების, გამოყენების და კომუნიკაციის უნარი.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ძირითადი სფეროს სასწავლო კურსები მოიცავს სამ სავალდებულო სასწავლო კურსს: დარგობრივი ინგლისური ენა (5 ECTS), სამართლებრივი ეთიკა (5 ECTS), სამართლებრივი წერა (5 ECTS).

საბაკალავრო ნაშრომი (8 ECTS)

საბაკალავრო ნაშრომის მიზანია სწავლის პროცესში მიღებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნისა და უნარების გაფართოება და განმტკიცება.

არჩევითი სასწავლო კურსები/კომპონენტები (49 ECTS)

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა სტუდენტს აძლევს შესაძლებლობას, საკუთარი სურვილისა და ინტერესების გათვალისწინებით, პროგრამის არჩევითი სასწავლო კურსების/კომპონენტების ხარჯზე გაიღრმავოს სავალდებულო სასწავლო კურსების ფარგლებში მიღებული ცოდნა. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის არჩევითი სასწავლო კურსების/კომპონენტების ხარჯზე სტუდენტმა უნდა დააგროვოს 49 კრედიტი. ამასთან, სტუდენტი ვალდებულია მინიმუმ 29 კრედიტი დააგროვოს ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების ხარჯზე, ხოლო 20 კრედიტი - თავისუფალი კომპონენტის არჩევითი სასწავლო კურსების, სხვა საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კურსების (შესწავლის წინაპირობების გათვალისწინებით) ან ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების ხარჯზე.

ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსები მოიცავს:

- ძირითადი სწავლის სფეროს საბაზისო სასწავლო კურსებს: ქართული ჩვეულებითი სამართალი (4 ECTS), საზღვარგარეთის ქვეყნების სამართლის ისტორია (5 ECTS), საეკლესიო სამართალი (5 ECTS), სამართლის მეთოდები (4 ECTS), შესავალი სამართლის ფილოსოფიაში (5 ECTS);
- საჯარო სამართლის მოდულის (საკონსტიტუციო სამართალი; ადმინისტრაციული სამართალი; საერთაშორისო სამართალი) არჩევით სასწავლო კურსებს: საქართველოს საარჩევნო სამართალი (5 ECTS), კაზუსის ამოხსნის მეთოდიკა საჯარო სამართალში (5 ECTS), საკანონმდებლო ტექნიკა (5 ECTS), საპარლამენტო სამართალი (5 ECTS), სამოხელეო სამართალი (4 ECTS), ადმინისტრაციული სამართალდარღვევები (5 ECTS), სამშენებლო სამართალი (5 ECTS), პერსონალურ მონაცემთა დაცვის სამართალი (4 ECTS), საპოლიციო სამართალი (5 ECTS), ადმინისტრაციულსამართლებრივი აქტები (4 ECTS), საგადასახადო სამართალი (5 ECTS), სააღსრულებლო სამართალი (5 ECTS), საერთაშორისო ორგანიზაციების სამართალი (5 ECTS), საერთაშორისო სისხლის სამართალი (5 ECTS), ადამიანით ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) სამართლებრივი ასპექტები (5 ECTS), დიპლომატიური და საკონსულო სამართალი (5 ECTS), ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სამართალი (5 ECTS), საერთაშორისო კერძო სამართალი (5 ECTS), ევროკავშირის სამართალი (4 ECTS);
- კერძო სამართლის მოდულის არჩევით სასწავლო კურსებს: პირადი არაქონებრივი უფლებების სამართლებრივი დაცვა (5 ECTS), კაზუსის ამოხსნის მეთოდიკა სამოქალაქო სამართალში (5 ECTS), კონკურენციის სამართლის საფუძვლები (5 ECTS), ხელშეკრულების შედგენის მეთოდიკა (4 ECTS), გაკოტრების (გადახდისუუნარობის) სამართალი (5 ECTS), დაზღვევის სამართალი (5 ECTS), სანოტარო სამართალი (5 ECTS), საქართველოს კონკურენციის სამართალი (4 ECTS), ინტელექტუალური საკუთრების სამართალი (5 ECTS), დავის ალტერნატიული გადაწყვეტის საშუალებები (5 ECTS);
- სისხლის სამართლის მოდულის არჩევით სასწავლო კურსებს: კაზუსის ამოხსნის მეთოდიკა სისხლის სამართალში (4 ECTS), ქმედების დანაშაულად კვალიფიკაცია (4 ECTS), სასჯელის შეფარდება (5 ECTS), არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება (5 ECTS), ქალის მიმართ ძალადობის და ოჯახში ძალადობის სამართლებრივი ასპექტები (5 ECTS), კრიმინოლოგია (5 ECTS), კრიმინალისტიკა (5 ECTS), მტკიცება და მტკიცებულებები სისხლის სამართლის პროცესში.

თავისუფალი (არჩევითი) კომპონენტი მოიცავს სასწავლო კურსებს: რუსული ენა I (5 ECTS), რუსული ენა II (5 ECTS), რუსული ენა III (5 ECTS), რუსული ენა IV (5 ECTS), ფსიქოლოგიის საფუძვლები (5 ECTS).

პროგრამის შემდგომი განვითარების მიზნით, სასურველია გაიზარდოს არჩევითი სასწავლო კურსების მოცულობა მხოლოდ ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების ხარჯზე, ხოლო თავისუფალი (არჩევითი) კომპონენტი, რომელიც მოიცავს რუსული ენისა და ფსიქოლოგიის საფუძვლების სწავლებას, საგანმანათლებლო პროგრამიდან ამოღებული იქნას.

არჩევითი სასწავლო კურსების მოცულობის ზრდა უფრო მეტ შესაძლებლობას მისცემს სტუდენტს საკუთარი სურვილისა და ინტერესების გათვალისწინებით მოახდინოს სწავლების კონცენტრირება და გაიღრმავოს ცოდნა საჯარო, კერძო, სისხლის ან საერთაშორისო სამართლის სფეროში.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალი სასწავლო კურსები, მათ შორის საჯარო, კერძო და სისხლის სამართლის მოდულში გაერთიანებული სასწავლო კურსები, უმეტესწილად თანმიმდევრულად და სტრუქტურულად არის კონსტრუირებული. პროგრამაში შემავალი სასწავლო კურსების თანმიმდევრობა და შემდგომ კომპონენტზე დაშვების წინაპირობები ძირითადად ლოგიკურია. პროგრამაში

შემავალ თითოეულ სასწავლო კურსზე დაშვება ხორციელდება საგანმანათლებლო პროგრამით წინასწარ განსაზღვრული წინაპირობებით.

ამასთან, ცალკეულ შემთხვევებში სასწავლო კურსზე დაშვების წინაპირობები არ არის ერთმანეთთან ლოგიკურ კავშირში და მოითხოვს დაზუსტებას, მაგალითად:

- სავალდებულო სასწავლო კურსს „საერთაშორისო საჯარო სამართალს“ დაშვების წინაპირობა არ გააჩნია. აღნიშნული სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი“;
- დაზუსტებას მოითხოვს სავალდებულო სასწავლო კურსის „ადმინისტრაციული სამართლის პროცესი“-ს დაშვების წინაპირობებიც. აღნიშნულ სასწავლო კურსს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს მხოლოდ სასწავლო კურსი „ადმინისტრაციული სამართალი 2 (ადმინისტრაციული წარმოება)“, რაც აშკარად არასაკმარისია ამ სასწავლო კურსის შესასწავლად. აღნიშნულ სასწავლო კურსს დაშვების წინაპირობად ასევე უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სამოქალაქო სამართლის პროცესი - 1“;
- არჩევით სასწავლო კურსს „საქართველოს კონკურენციის სამართალს“ დაშვების წინაპირობა არ გააჩნია. აღნიშნული სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „ადმინისტრაციული სამართალი 2 (ადმინისტრაციული წარმოება)“;
- არჩევით სასწავლო კურსს „ხელშეკრულებების შედგენის მეთოდები“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსები „სანივთო სამართალი“ და „სახელშეკრულებო სამართალი“. სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად ასევე უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსები „საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი“ და „შრომის სამართალი“;
- არჩევით სასწავლო კურსს „სასჯელის შეფარდება“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად სავსებით საკმარისია განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი, ზოგადი ნაწილი“;
- არჩევით სასწავლო კურსს „კრიმინოლოგია“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად სავსებით საკმარისია განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი კერძო ნაწილი II (დანაშაულის სხვა სახეები)“;
- არჩევით სასწავლო კურსს „არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი კერძო ნაწილი II (დანაშაულის სხვა სახეები)“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“.

ზემოაღნიშნულის მიუხედავად, მთლიანობაში საგანმანათლებლო პროგრამის შინაარსი და სტრუქტურა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. პროგრამის შინაარსის პროგრამის სწავლის შედეგებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით, პროგრამას თან ახლავს სწავლის შედეგების რუკა, რომელშიც დეტალურადაა აღწერილი, რომელი კურსი სწავლის რომელ შედეგზე გადის. სწავლის შედეგების რუკით ნათლად ჩანს, რომ პროგრამის შინაარსით სწავლის ყველა შედეგი დაფარული.

პროგრამის შინაარსი, მოცულობა და კომპლექსურობა მთლიანობაში შეესაბამება სწავლების საფეხურს. მისანიჭებელი კვალიფიკაცია (სამართლის ბაკალავრი) შესაბამისობაშია პროგრამის შინაარსთან და სწავლის შედეგებთან.

ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის განვითარებაში მონაწილეობდა ყველა დაინტერესებული მხარე: აკადემიური, მოწვეული და ადმინისტრაციული პერსონალი, სტუდენტები, კურსდამთავრებულები, დამსაქმებლები, რაც ასევე დასტურდება შესაბამისი კითხვარებით, ოქმებით, მიმოწერით და სხვა დოკუმენტებით.

უსდ უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამის შესახებ ინფორმაციის საჯაროობასა და ხელმისაწვდომობას. პროგრამის შესახებ ყველა ინფორმაცია ხელმისაწვდომია ნებისმიერი დაინტერესებული მხარისთვის. ამისათვის გამოყენებულია უნივერსიტეტის ვებგვერდი. ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ ინფორმაციის გასავრცელებლად, დაწესებულების განმარტებით, ასევე ყოველწლიურად ეწყობა სხვადასხვა საინფორმაციო თუ საორიენტაციო შეხვედრები, როგორც აბიტურიენტებთან, ასევე ახლადჩარიცხულ სტუდენტებთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის „საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვის, შემუშავებისა და განვითარების მეთოდოლოგია“;
- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსის სილაბუსები;
- კურიკულუმის რუკა;
- პროგრამის შემუშავებაში ჩართული დაინტერესებული პირების მონაწილეობის მტკიცებულებები (შესაბამისი კითხვარები, ოქმები, მიმოწერა და სხვა დოკუმენტები);
- უსდ-ის ვებგვერდი <https://sdasu.edu.ge>;
- ინტერვიუს შედეგები აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, პროგრამის ხელმძღვანელთან, სტუდენტებთან, კურსდამთავრებულებთან, დამსაქმებლებთან.

რეკომენდაციები:

რეკომენდირებულია დაზუსტდეს მთელი რიგი სასწავლო კურსების დაშვების წინაპირობები მაგალითად. სავალდებულო სასწავლო კურსს „საერთაშორისო საჯარო სამართალს“ დაშვების წინაპირობა არ გააჩნია. აღნიშნული სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი“, დაზუსტებას მოითხოვს სავალდებულო სასწავლო კურსის „ადმინისტრაციული სამართლის პროცესი“-ს დაშვების წინაპირობებიც. აღნიშნულ სასწავლო კურსს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს მხოლოდ სასწავლო კურსი „ადმინისტრაციული სამართალი 2 (ადმინისტრაციული წარმოება)“, რაც ამკარად არასაკმარისია ამ სასწავლო კურსის შესასწავლად. აღნიშნულ სასწავლო კურსს დაშვების წინაპირობად ასევე უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სამოქალაქო სამართლის პროცესი - 1“, არჩევით სასწავლო კურსს „საქართველოს კონკურენციის სამართალს“ დაშვების წინაპირობა არ გააჩნია. აღნიშნული სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „ადმინისტრაციული სამართალი 2 (ადმინისტრაციული წარმოება)“, არჩევით სასწავლო კურსს „ხელშეკრულების შედგენის მეთოდიკა“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსები „სანივთო სამართალი“ და „სახელშეკრულებო სამართალი“. სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად ასევე უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსები „საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი“ და „შრომის სამართალი“, არჩევით სასწავლო კურსს „სასჯელის შეფარდება“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად სავსებით საკმარისია განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი, ზოგადი

<p>ნაწილი“, არჩევით სასწავლო კურსს „კრიმინოლოგია“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად სავსებით საკმარისია განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი კერძო ნაწილი II (დანაშაულის სხვა სახეები)“, არჩევით სასწავლო კურსს „არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულება“-ს დაშვების წინაპირობად განსაზღვრული აქვს სასწავლო კურსი „სისხლის სამართალი კერძო ნაწილი II (დანაშაულის სხვა სახეები)“. აღნიშნულ სასწავლო კურსს, თემატიკიდან გამომდინარე, დაშვების წინაპირობად უნდა განესაზღვროს სასწავლო კურსი „სისხლის საპროცესო სამართალი კერძო ნაწილი“.</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p> <p>პროგრამის შემდგომი განვითარების მიზნით, სასურველია გაიზარდოს არჩევითი სასწავლო კურსების მოცულობა მხოლოდ ძირითადი სწავლის სფეროს არჩევითი სასწავლო კურსების ხარჯზე, ხოლო თავისუფალი (არჩევითი) კომპონენტი, რომელიც მოიცავს რუსული ენისა და ფსიქოლოგიის საფუძვლების სწავლებას, საგანმანათლებლო პროგრამიდან ამოღებული იქნას. არჩევითი სასწავლო კურსების მოცულობის ზრდა უფრო მეტ შესაძლებლობას მისცემს სტუდენტს საკუთარი სურვილისა და ინტერესების გათვალისწინებით მოახდინოს სწავლების კონცენტრირება და გაიღრმავოს ცოდნა საჯარო, კერძო, სისხლის ან საერთაშორისო სამართლის სფეროში.</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p>
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p>
<p>შეფასება</p> <p>o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

<p>2.3. სასწავლო კურსი</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ ძირითადი სფეროს თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება პროგრამის სწავლის შედეგებს, ხოლო ყოველი სასწავლო კურსის/საგნის/მოდულის/კონცენტრაციის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ კურსის სწავლის შედეგებს; ➤ სილაბუსში მითითებული სასწავლო მასალა დაფუძნებულია სწავლის სფეროს აქტუალურ მიღწევებზე და უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში მნიშვნელოვან ნაწილს სასწავლო კურსები წარმოადგენენ.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგების ერთობლიობა უზრუნველყოფს პროგრამის სწავლის შედეგების მიღწევას. ამასთან, თითოეული სასწავლო კურსის შინაარსი და კრედიტების რაოდენობა შეესაბამება ამ სასწავლო კურსის სწავლის შედეგებს.

საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგებზე დაყრდნობით იდენტიფიცირებულია ის სასწავლო კურსები, რომელთა სწავლის შედეგების ერთობლიობა ფარავს პროგრამის სწავლის შედეგებს.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული სასწავლო კურსების ერთობლიობა მიმართულია იმ ცოდნის, უნარებისა და ღირებულებების შექმნა/განვითარებისკენ, რომლებიც სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით სტუდენტს მოეთხოვება ბაკალავრიატის საფეხურზე სწავლის დასრულებისას.

სასწავლო კურსის პროგრამის სწავლის შედეგებთან შესაბამისობის დასადგენად გამოყენებულია სწავლის შედეგების რუკა, რომელშიც დეტალურადაა აღწერილი პროგრამის რომელი სწავლის შედეგი მიიღწევა ამა თუ იმ კურსით.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული თითოეული სასწავლო კურსის სწავლის შედეგები შეესაბამება ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს ბაკალავრიატის საფეხურის კვალიფიკაციათა აღმწერს, ასევე სამართლის დარგობრივი მახასიათებლით განსაზღვრულ კომპეტენციებს.

საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული თითოეული სასწავლო კურსის მოცულობა განსაზღვრულია კრედიტებში, რომელიც ასახავს სტუდენტის მიერ სასწავლო კურსის ასათვისებლად შესასრულებელი სამუშაოს მოცულობას, გამოხატულს დროის ერთეულში.

საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში შეთავაზებული თითოეული სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსისათვის გამოყოფილი კრედიტების რაოდენობა ითვალისწინებს როგორც საკონტაქტო, ასევე არასაკონტაქტო საათებს. სასწავლო კურსის საკონტაქტო და არასაკონტაქტო საათების მოცულობა ითვალისწინებს კურსის ფარგლებში შესასრულებელი დავალებების მოცულობასა და სირთულეს, თუმცა რიგ შემთხვევებში საკონტაქტო და არასაკონტაქტო საათების მოცულობა არაადეკვატურია და არ ითვალისწინებს სასწავლო კურსის სპეციფიკას, კურსის შინაარსსა და სწავლის შედეგებს. მთელ რიგ სავალდებულო სასწავლო კურსებში (მაგალითად, კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი, ადმინისტრაციული სამართალი I (საჯარო მმართველობა), ადმინისტრაციული სამართალი II (ადმინისტრაციული წარმოება), საერთაშორისო საჯარო სამართალი, ადმინისტრაციული საპროცესო სამართალი, შესავალი სამოქალაქო სამართალში, სანივთო სამართალი, ვალდებულებითი სამართალი ზოგადი ნაწილი, სახელშეკრულებო სამართალი, სამოქალაქო საპროცესო სამართალი I, საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი, სამოქალაქო საპროცესო სამართალი II, საკორპორაციო სამართალი, სისხლის საპროცესო სამართალი ზ/ნ, სისხლის საპროცესო სამართალი კ/ნ) საკონტაქტო საათების განაწილებისას სალექციო საათებისთვის განსაზღვრულია კვირაში მხოლოდ ერთი საკონტაქტო საათი, რაც აშკარად არასაკმარისია აღნიშნული სასწავლო კურსების სილაბუსებით გათვალისწინებული თემატიკის სტუდენტებისათვის სრულყოფილად გადასაცემად, მითუმეტეს, რომ ლექციის ძირითადი მიზანია არა მხოლოდ შესასწავლი თემის ძირითადი დებულებების, მთავარი საკითხების, ფაქტებისა და იდეების სტუდენტებისათვის გადაცემა, არამედ მათი კრიტიკული ანალიზიც. ლექციის დროს ლექტორი ყურადღებას უნდა ამახვილებდეს მასალის გადაცემის თანამიმდევრობაზე,

ლექციის სტილზე, აუდიტორიასთან კავშირზე. ლექცია უნდა მიმდინარეობდეს სტუდენტთა აქტიური მონაწილეობით, მეთოდურ საშუალებათა და თვალსაჩინოების ფართო გამოყენებით.

საგანმანათლებლო პროგრამაში ჩართულ აკადემიურ/მოწვეულ პერსონალთან ინტერვიუს პროცესში გამოიკვეთა, რომ სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული განსახილველი საკითხი მათ მიერ სრულად ამოიწურება სასემინარო საათების ფარგლებში. ამასთან, უნდა აღინიშნოს, რომ სემინარის დანიშნულებაა ლექციაზე მოსმენილი თემების გაღრმავება და არა განსახილველი თემის ძირითადი დებულებებისა და მთავარი საკითხების სტუდენტებისათვის გადაცემა.

რეკომენდირებულია, უსდ-მ ზემოაღნიშნულ სასწავლო კურსებში (და არა მხოლოდ, არამედ მთელ რიგ არჩევით სასწავლო კურსებშიც) გადახედოს ყოველკვირეული სალექციო საათების მოცულობას, სასწავლო კურსის სპეციფიკის, კურსის შინაარსისა და სწავლის შედეგების გათვალისწინებით.

სასწავლო კურსის ფარგლებში გამოყენებული სხვადასხვა სწავლა-სწავლების მეთოდები (ლექცია, პრაქტიკული, სემინარი და სხვა) შეესაბამება ამ კურსის შინაარსსა და სწავლის შედეგებს.

უნდა აღინიშნოს, რომ თითოეული სასწავლო კურსით განსაზღვრული ყველა სწავლის შედეგი გაზომვადია, რაც გულისხმობს იმას, რომ ყველა სწავლის შედეგი ფასდება. სასწავლო კურსით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევის შეფასების უზრუნველსაყოფად კურსის სილაბუსში განსაზღვრულია სტუდენტთა ცოდნის შეფასების შესაბამისი კომპონენტები და კრიტერიუმები, რომლებიც დეტალურადაა აღწერილი შეფასების რუბრიკაში. სასწავლო კურსის სილაბუსები შედგენილია უნივერსიტეტში არსებული ზოგადი ინსტრუქციებისა და რეგულაციების შესაბამისად.

საგანმანათლებლო პროგრამის ინტერნაციონალიზმის მიზნით, პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებს ინგლისურ ენაზე შეთავაზებული აქვთ არჩევითი სასწავლო კურსები: საერთაშორისო სისხლის სამართალი და კონკურენციის სამართლის საფუძვლები. ინტერნაციონალიზაციის გაძლიერების მიზნით, სასურველია 6-8 სასწავლო სემესტრების ფარგლებში შეთავაზებული სხვა სასწავლო კურსების სასწავლო რესურსებში მეტი ყურადღება დაეთმოს ინგლისურენოვან ლიტერატურას.

სტუდენტთა პრაქტიკული უნარების განვითარების მიზნით, საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტს შეთავაზებული აქვს სამი სასწავლო კურსი „იმიტირებული სასამართლო პროცესი ადმინისტრაციულ სამართალში“, „იმიტირებული სასამართლო პროცესი კერძო სამართალში“ და „იმიტირებული სასამართლო პროცესი სისხლის სამართალში“, საიდანაც სტუდენტმა უნდა აირჩიოს მხოლოდ ერთი სასწავლო კურსი. ვინაიდან იმიტირებულ პროცესში მონაწილეობა შეფასების მეთოდია, სასურველია აღნიშნულ სასწავლო კურსებს, თემატიკის გათვალისწინებით, ეწოდოთ შესაბამისად „ადმინისტრაციული სამართლის პრაქტიკული კურსი“, „კერძო სამართლის პრაქტიკული კურსი“ და „სისხლის სამართლის პრაქტიკული კურსი“. ამასთან, საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების ობიექტურად შეფასების მიზნით, სასურველია სამივე სავალდებულო კურსმა შეიძინოს სავალდებულო კურსის სტატუსი.

სასწავლო კურსის სილაბუსში მითითებულია სავალდებულო და დამატებითი სასწავლო მასალა: ნორმატიული აქტები, სასამართლო გადაწყვეტილებები, სახელმძღვანელოები, მონოგრაფიები, სტატიები, ავთენტური წყაროები, სამეცნიერო პერიოდული გამოცემები, ელექტრონულ რესურსები და სხვ. სილაბუსებში მითითებული სავალდებულო ლიტერატურა და სხვა სასწავლო მასალა ეფუძნება სამართლის სფეროს აქტუალურ მიღწევებს, სამართლის დარგობრივ მახასიათებელს, რაც უზრუნველყოფს პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას.

აღსანიშნავია, რომ სასწავლო კურსების შეფასების მიზნით უნივერსიტეტში ტარდება სტუდენტთა გამოკითხვება, რომელიც მიზნად ისახავს სწავლა-სწავლების პროცესში გასაუმჯობესებელი მხარეების იდენტიფიცირებას.

საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალი თითოეული სასწავლო კურსის/კომპონენტის სილაბუსი განთავსებულია სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონულ სისტემაში და შეზღუდვების გარეშე ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის. ამასთან, საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალი თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსი მითითებულია სასწავლო კურსის სახელწოდება, სასწავლო კურსის განმახორციელებლები, სასწავლო კურსის მიზნები, კრედიტების რაოდენობა და საათების განაწილება, სასწავლო კურსის შესწავლის წინაპირობები, სწავლის შედეგები, სასწავლო კურსის შინაარსი, სწავლებისა და სწავლის მეთოდები, სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა, სავალდებულო ლიტერატურა, დამხმარე ლიტერატურა და სხვა რესურსები.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- სასწავლო კურსის სილაბუსები, რომლებიც ითვალისწინებენ სწავლის შედეგების შეფასების სისტემას;
- კურიკულუმის რუკა;
- სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემა <http://emis.sdasu.edu.ge/index.php>
- სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები;
- ინტერვიუს შედეგები პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან.

რეკომენდაციები:

რიგ შემთხვევებში საკონტაქტო და არასაკონტაქტო საათების მოცულობა არაადეკვატურია და არ ითვალისწინებს სასწავლო კურსის სპეციფიკას, კურსის შინაარსსა და სწავლის შედეგებს. მთელ რიგ სავალდებულო სასწავლო კურსებში (მაგალითად, საქართველოს კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი, ადმინისტრაციული სამართალი I (საჯარო მმართველობა), ადმინისტრაციული სამართალი II (ადმინისტრაციული წარმოება), საერთაშორისო საჯარო სამართალი, ადმინისტრაციული საპროცესო სამართალი, შესავალი სამოქალაქო სამართალში, სანივთო სამართალი, ვალდებულებითი სამართალი ზოგადი ნაწილი, სახელშეკრულებო სამართალი, სამოქალაქო საპროცესო სამართალი I, საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი, სამოქალაქო საპროცესო სამართალი II, საკორპორაციო სამართალი, სისხლის საპროცესო სამართალი ზ/ნ, სისხლის საპროცესო სამართალი კ/ნ) საკონტაქტო საათების განაწილებისას სალექციო საათებისთვის განსაზღვრულია კვირაში მხოლოდ ერთი საკონტაქტო საათი, რაც აშკარად არასაკმარისია აღნიშნული სასწავლო კურსების სილაბუსებით გათვალისწინებული თემატიკის სტუდენტებისათვის სრულყოფილად გადასაცემად. რეკომენდირებულია, უსდ-მ ზემოაღნიშნულ სასწავლო კურსებში (და არა მხოლოდ, არამედ მთელ რიგ არჩევით სასწავლო კურსებშიც) გადახედოს ყოველკვირეული სალექციო საათების მოცულობას, სასწავლო კურსის სპეციფიკის, კურსის შინაარსისა და სწავლის შედეგების გათვალისწინებით.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- საგანმანათლებლო პროგრამის ინტერნაციონალიზმის მიზნით, საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტებს ინგლისურ ენაზე შეთავაზებული აქვთ არჩევითი სასწავლო კურსები: საერთაშორისო სისხლის სამართალი და კონკურენციის სამართლის საფუძვლები. ინტერნაციონალიზაციის გაძლიერების მიზნით, სასურველია 6-8 სასწავლო

სემესტრების ფარგლებში შეთავაზებული სხვა სასწავლო კურსების სასწავლო რესურსებში მეტი ყურადღება დაეთმოს ინგლისურენოვან ლიტერატურას;

- სტუდენტთა პრაქტიკული უნარების განვითარების მიზნით, საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში სტუდენტს შეთავაზებული აქვს სამი სასწავლო კურსი „იმიტირებული სასამართლო პროცესი ადმინისტრაციულ სამართალში“, „იმიტირებული სასამართლო პროცესი კერძო სამართალში“ და „იმიტირებული სასამართლო პროცესი სისხლის სამართალში“, საიდანაც სტუდენტმა უნდა აირჩიოს მხოლოდ ერთი სასწავლო კურსი. ვინაიდან იმიტირებულ პროცესში მონაწილეობა შეფასების მეთოდია, სასურველია აღნიშნულ სასწავლო კურსებს, თემატიკის გათვალისწინებით, ეწოდოთ შესაბამისად „ადმინისტრაციული სამართლის პრაქტიკული კურსი“, „კერძო სამართლის პრაქტიკული კურსი“ და „სისხლის სამართლის პრაქტიკული კურსი“. ამასთან, საგანმანათლებლო პროგრამის სწავლის შედეგების ობიექტურად შეფასების მიზნით, სასურველია სამივე სავალდებულო კურსმა შეიძინოს სავალდებულო კურსის სტატუსი.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.4 პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარება

პროგრამა უზრუნველყოფს, სწავლის შედეგების შესაბამისად, სტუდენტთა პრაქტიკული, სამეცნიერო/კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო და ტრანსფერული უნარების განვითარებას და/ან მათ კვლევით პროექტებში ჩართვას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა, სწავლის შედეგების შესაბამისად, უზრუნველყოფს სტუდენტთა პრაქტიკული უნარების გამომუშავებას. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტი ორგანიზებული და დაგეგმილია პროგრამის სწავლის შედეგების შესაბამისად. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამაში პრაქტიკა წარმოდგენილია თეორიულ კურსებში ჩაშენებული პრაქტიკისა და პრაქტიკის დამოუკიდებელი კურსების თანმიმდევრული განხორციელების სახით.

საგანმანათლებლო პროგრამაში პრაქტიკა, უპირველეს ყოვლისა, ჩაშენებულია თეორიულ კურსებში. ამ შემთხვევაში პრაქტიკა ფოკუსირებულია იმ თემატიკაზე, რომელსაც ითვალისწინებს შესაბამისი სასწავლო კურსის შინაარსი. პრაქტიკის აღნიშნული მოდელის მიზანია, თეორიული ცოდნისა და გამოცდილების მყისიერი ტრანსფერი პრაქტიკაში. პრაქტიკის აღნიშნული მოდელი გამჭოლად გასდევს პროგრამას და მას ინტენსიური ხასიათი აქვს. ასეთ სასწავლო კურსებს განეკუთვნება:

- სახელშეკრულებო სამართალი (ადგენს ცალკეული ტიპის ხელშეკრულებებს);
- სამოქალაქო საპროცესო სამართალი I (ადგენს სარჩელს, მონაწილეობს იმპირებული სასამართლო პროცესში);
- სამოქალაქო საპროცესო სამართალი II (ადგენს სხვადასხვა სახის საპროცესო დოკუმენტებს, მონაწილეობს იმპირებული სასამართლო პროცესში);
- საოჯახო და მემკვიდრეობითი სამართალი (ადგენს შესაბამის სამართლებრივ დოკუმენტებს);
- „შრომის სამართალი“ (ადგენს შრომის სამართლებრივ დოკუმენტებს);
- ადმინისტრაციული სამართალი - საჯარო მმართველობა (ადგენს ადმინისტრაციულ აქტებს/ხელშეკრულებებს);
- ადმინისტრაციული სამართალი - ადმინისტრაციული წარმოება (ადგენს ინდივიდუალურ და ნორმატიულ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტებს და ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებებს);
- ადმინისტრაციული საპროცესო სამართალი (ადგენს იურიდიული შინაარსის საპროცესო დოკუმენტებს - ადმინისტრაციული სარჩელი, გადაწყვეტილება, სააპელაციო და საკასაციო საჩივარი და სხვა, მონაწილეობს ადმინისტრაციული სამართალწარმოების პროცესში);
- მუნიციპალური სამართალი (ადგენს შესაბამის იურიდიული შინაარსის დოკუმენტებს);
- საკონსტიტუციო კონტროლი და სამართალწარმოება (ადგენს სამართლებრივი დოკუმენტების, მათ შორის, სამართალშეფარდებითი აქტების, საპროცესო დოკუმენტების, ინდივიდუალური და ნორმატიული ადმინისტრაციული აქტების პროექტებს, მონაწილეობს საკონსტიტუციო სამართალწარმოების პროცესში);
- სისხლის საპროცესო სამართალი, ზოგადი ნაწილი (ადგენს საპროცესო დოკუმენტებს);
- სისხლის საპროცესო სამართალი, კერძო ნაწილი (ადგენს საპროცესო დოკუმენტებს მათი სავალდებულო რეკვიზიტების გათვალისწინებით, მონაწილეობს იმპირებული სასამართლო პროცესი ბრალდების, დაცვის მხარეების და მოსამართლის წინასწარ განაწილებული როლების მიხედვით).

საგანმანათლებლო პროგრამაში პრაქტიკა ასევე წარმოდგენილია სამი დამოუკიდებელი კურსის სახით („იმპირებული სასამართლო პროცესი ადმინისტრაციულ სამართალში“, „იმპირებული სასამართლო პროცესი კერძო სამართალში“ და „იმპირებული სასამართლო პროცესი სისხლის სამართალში“), საიდანაც სტუდენტმა უნდა აირჩიოს მხოლოდ ერთი სასწავლო კურსი პრაქტიკული კურსები სტუდენტებს შეეთავაზებათ პროგრამის დასკვნით ეტაპზე - მე-7 სემესტრში. აღნიშნული კურსების მიზანია თეორიულ კურსებში მიღებული ცოდნის, უნარების, გამოცდილების შეჯამება და მათი პრაქტიკულად განხორციელება.

სტუდენტთა პრაქტიკული უნარების განვითარების მიზნით, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა სტუდენტებს სთავაზობს სავალდებულო სასწავლო კურსს „სამართლებრივი წერა“. აღნიშნული სასწავლო კურსის გავლის შემდეგ სტუდენტი, წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად, ადგენს სამართლებრივ დოკუმენტებს, მათ შორის, სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ ხელშეკრულებებს, სამართალშეფარდებით აქტებს, საპროცესო დოკუმენტებს, ინდივიდუალური და ნორმატიული ადმინისტრაციული აქტების პროექტებს.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის კურიკულუმის რუკაში მითითებულია ისიც თუ რა დონით ავითარებს ესა თუ ის სასწავლო კურსი პრაქტიკულ კომპონენტს შემდეგი პრინციპით: გაცნობა (1), გაღრმავება (2), განმტკიცება (3).

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული პრაქტიკის მოდელის შემთხვევაში სტუდენტი, სასწავლო კურსებში ჩაშენებული პრაქტიკის კომპონენტის ფარგლებში, ჩართულია პრაქტიკულ აქტივობებში პროგრამაზე სწავლის პირველივე ეტაპიდან, ხოლო პრაქტიკის შემაჯამებელი კურსები საშუალებას აძლევს მას დამამთავრებელ ეტაპზე მოახდინოს პროგრამაზე სწავლის სხვადასხვა ეტაპზე მიღებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნის, უნარების შეჯამება, გაანალიზება, თვითშეფასება და რეფლექსია კერძო, საჯარო ან სისხლის სამართლის მიმართულებით.

პრაქტიკული კომპონენტის შესაფასებლად გამოიყენება სილაბუსით გათვალისწინებული ადეკვატური შეფასების ფორმები, კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.

სასწავლო-კვლევითი და კომუნიკაციური უნარების განსავითარებლად სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის მთელი რიგი სავალდებულო სასწავლო კურსის სილაბუსები (მაგალითად, სასწავლო კურსები „საკორპორაციო სამართალი“, „სანივთო სამართალი“, „საოჯახო და მემკვიდრეობის სამართალი“, „შრომის სამართალი“, „ვალდებულებითი სამართალი ზოგადი ნაწილი“, „ადამიანის ძირითადი უფლებები და თავისუფლებები“, „ადმინისტრაციული საპროცესო სამართალი“, „კონსტიტუციური (სახელმწიფო მოწყობის) სამართალი“, „მუნიციპალური სამართალი“, „საერთაშორისო საჯარო სამართალი“ და სხვა) ითვალისწინებს, წინასწარ განსაზღვრული მითითებების შესაბამისად, სტუდენტის მიერ ინდივიდუალური და ჯგუფური წერითი საშინაო დავალების შესრულებას და პრეზენტაციას. ამ მიზნით სტუდენტი მოიძიებს საჭირო ინფორმაციას, მათ შორის საკანონმდებლო ცვლილებებს, სასამართლო პრაქტიკას, მეცნიერების სიახლეებს, ანალიზებს სამართლებრივ პრობლემებს, ავითარებს მათი გადაწყვეტის გზებს და განახლებული ცოდნის საფუძველზე, იურიდიული ტერმინოლოგიის გამოყენებით, ასაბუთებს საკუთარ პოზიციებს, ზეპირი და წერილობითი ფორმით.

სასწავლო-კვლევითი და კომუნიკაციური უნარების შესაფასებლად გამოიყენება სილაბუსით გათვალისწინებული ადეკვატური შეფასების ფორმები, კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები.

საბაკალავრო ნაშრომი სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სავალდებულო კომპონენტია. საბაკალავრო ნაშრომი წარმოადგენს წერითი შემოქმედებითი ხასიათის ნაშრომს, რომელიც უნდა შეასრულოს და დაიცვას სტუდენტმა საბაკალავრო პროგრამის დამამთავრებელ (მე-8) სემესტრში. საბაკალავრო ნაშრომის შესრულების მიზანია სწავლის პროცესში მიღებული თეორიული და პრაქტიკული ცოდნისა და უნარების გაფართოება და განმტკიცება.

საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი შეიძლება იყოს დოქტორის ან მასთან გათანაბრებული აკადემიური ხარისხის მქონე პირი, რომელიც არის უნივერსიტეტის აკადემიური პერსონალი (პროფესორი, ასოცირებული პროფესორი, ასისტენტ პროფესორი) ან მოწვეული სპეციალისტი. საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელად, სკოლის საბჭოს წარდგინების საფუძველზე, შეიძლება დამტკიცდეს დოქტორის ხარისხის არმქონე პირიც, რომელიც გამოირჩევა მაღალი კვალიფიკაციით და სფეროში მოღვაწეობის დიდი პრაქტიკული გამოცდილებით.

ერთსა და იმავე სემესტრში ერთი პირი შეიძლება იყოს მაქსიმუმ 5 საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი. გამონაკლისი დასაშვებია სკოლის საბჭოს გადაწყვეტილებით. უნდა აღინიშნოს, რომ გარკვეულწილად ბუნდოვანია ჩანაწერის იმის თაობაზე, რომ ერთსა და იმავე სემესტრში ერთი პირი შეიძლება იყოს მაქსიმუმ 5 საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი. სასურველია განისაზღვროს, რომ ხელმძღვანელს შეუძლია უხელმძღვანელოს არა უმეტეს 5 საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებას.

საბაკალავრო ნაშრომის სილაბუსით განსაზღვრულია საბაკალავრო ნაშრომის მიზანი, საბაკალავრო ნაშრომის სტრუქტურა, საბაკალავრო ნაშრომის არქიტექტონიკა, ხელმძღვანელის უფლება-მოვალეობები, საბაკალავრო ნაშრომის რეცენზეტის ვალდებულებები, საბაკალავრო ნაშრომის წარდგენის, დაცვის, შეფასების და შეფასების გასაჩივრების პროცედურები, ასევე საბაკალავრო ნაშრომის გაფორმების წესი.

სტუდენტს საბაკალავრო ნაშრომი საჯარო დაცვაზე შეუძლია წარადგინოს პროგრამის მოთხოვნების შესრულების, ხელმძღვანელის დადებითი დასკვნის და რეცენზენტის დადებითი შეფასების (31-დან 60 ქულამდე) შემთხვევაში. დასრულებულ საბაკალავრო ნაშრომების დაცვა ხორციელდება უნივერსიტეტის რექტორის ბრძანებით შექმნილი კომისიის წინაშე (40 ქულა).

სტუდენტთა კვლევითი და ტრანსფერული უნარების განვითარების მიზნით, უნივერსიტეტში მოქმედებს სტუდენტთა სამეცნიერო კლუბი. სამეცნიერო კლუბის მიზანია სამეცნიერო კვლევებში სტუდენტების ჩართულობის გაზრდა, სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის განვითარება, სამეცნიერო-საგანმანათლებლო ორგანიზებასა და მუშაობაში სტუდენტთა როლის გაზრდა, მეცნიერულ მტკიცებულებებზე დამყარებულ საზოგადოებრივ-საგანმანათლებლო აქტივობაში სტუდენტთა მონაწილეობა. აღნიშნული მიზნების მისაღწევად კლუბი შეიმუშავებს და ახორციელებს სტუდენტურ სამეცნიერო პროექტებს, თანამშრომლობს ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, მათ შორის - პროფესიულ გაერთიანებებთან, ეწევა სამეცნიერო და საზოგადოებრივ-საგანმანათლებლო საქმიანობას და საზოგადოების საინფორმაციო-შემეცნებით საქმიანობას და სხვა.

სტუდენტთა კვლევითი და ტრანსფერული უნარების განვითარების მიზნით, უსდ-ის მიერ ყოველწლიურად ტარდება სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციები. კონფერენციის თეზისები უნივერსიტეტის მიერ იბეჭდება კრებულის სახით. სტუდენტურ კონფერენციებზე სტუდენტები წარმოადგენენ მოხსენებებს მათი ინტერესების სფეროში შემაჯავლი სამართლის აქტუალური საკითხების შესახებ. პროგრამის განხორციელების პერიოდში 41 სტუდენტს აქვს მიღებული მონაწილეობა სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში (სამეცნიერო ნაშრომები, კონფერენციები).

უსდ მხარს უჭერს სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევით ინიციატივებს, ადგილობრივ თუ საერთაშორისო კონფერენციებში მათ მონაწილეობას. სტუდენტთა კვლევითი უნარების განვითარების მიზნით, უსდ-ს გაფორმებული აქვს თანამშრომლობის მემორანდუმები ა(ა)იპ - ახალგაზრდა სამეცნიერო გაერთიანებასთან, სსიპ - საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრთან, საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნულ აკადემიასთან და სხვა.

უსდ-ს შემუშავებული და დამტკიცებული აქვს სტუდენტური პროექტების დაფინანსების წესი, რომელიც მიზნად ისახავს, მათ შორის სტუდენტების კვლევითი ინიციატივების მხარდაჭერას. სტუდენტური პროექტების დაფინანსების წესი ითვალისწინებს კვლევით პროექტებს შორის, კონკურსის წესით, საუკეთესოთა გამოვლენას და უნივერსიტეტის ბიუჯეტიდან მათ დაფინანსებას.

მიუხედავად იმისა, რომ უსდ-ში არსებობს სტუდენტთა ინფორმირების ელექტრონული სერვისები, რომელიც სტუდენტს აძლევს საშუალებას მიიღოს ინფორმაცია უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებისა და სიახლეების, მათ შორის, სამეცნიერო კონფერენციების შესახებ, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტების აქტივობის მაჩვენებელი სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში დაბალია. რეკომენდირებულია უსდ-მ გააუმჯობესოს სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში მონაწილეობის წამახალისებელი მექანიზმები და უზრუნველყოს როგორც უნივერსიტეტის, ასევე სხვა სამეცნიერო ფონდების მიერ გამოცხადებული პროექტების/გრანტების თაობაზე სტუდენტთა დროული ინფორმირება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა;
- საბაკალავრო ნაშრომის სილაბუსი;
- შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის სტუდენტური პროექტების დაფინანსების წესი.
<https://sdasu.edu.ge/media/1001542/2018/07/30/782c66b8c195a19a918648e63fbbb745.pdf>
- უსდ-ის მიერ ჩატარებული სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები;
- ინტერვიუს შედეგები პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან.

რეკომენდაციები:

მიუხედავად იმისა, რომ უსდ-ში არსებობს სტუდენტთა ინფორმირების ელექტრონული სერვისები, რომელიც სტუდენტს აძლევს საშუალებას მიიღოს ინფორმაცია უნივერსიტეტში მიმდინარე პროცესებისა და სიახლეების, მათ შორის, სამეცნიერო კონფერენციების შესახებ, სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტების აქტივობის მაჩვენებელი სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში დაბალია. რეკომენდირებულია უსდ-მ გააუმჯობესოს სტუდენტთა სამეცნიერო-კვლევით პროექტებში მონაწილეობის წამახალისებელი მექანიზმები და უზრუნველყოს როგორც უნივერსიტეტის, ასევე სხვა სამეცნიერო ფონდების მიერ გამოცხადებული პროექტების/გრანტების თაობაზე სტუდენტთა დროული ინფორმირება.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

უნდა აღინიშნოს, რომ გარკვეულწილად ბუნდოვანია ჩანაწერის იმის თაობაზე, რომ ერთსა და იმავე სემესტრში ერთი პირი შეიძლება იყოს მაქსიმუმ 5 საბაკალავრო ნაშრომის ხელმძღვანელი. სასურველია განისაზღვროს, რომ ხელმძღვანელს შეუძლია უხელმძღვანელოს არა უმეტეს 5 საბაკალავრო ნაშრომის მომზადებას.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

--

2.5 სწავლება-სწავლის მეთოდები

პროგრამა ხორციელდება სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლება-სწავლის მეთოდების გამოყენებით. სწავლება-სწავლის მეთოდები შეესაბამება სწავლების საფეხურს, კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსი ითვალისწინებს სასწავლო კურსის მიზნის მისაღწევ გზებს (მეთოდებს), რომლებიც სტუდენტზე ორიენტირებული სწავლების პრინციპებს ეფუძნება და ამ უკანასკნელის ინტერესებსა და მოთხოვნილებებს ითვალისწინებს.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლა-სწავლების მეთოდები ორიენტირებულია არა მხოლოდ მზა ცოდნის მიღებაზე, არამედ უნარების გამომუშავებაზეც.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები, სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, შეესაბამება საბაკალავრო საფეხურს, სასწავლო კურსის შინაარსს, სწავლის შედეგებს და უზრუნველყოფს მათ მიღწევას, ხოლო არსებული სწავლების მეთოდების ერთობლიობა - პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მიღწევას.

სწავლება-სწავლის მეთოდების შერჩევასა გათვალისწინებულია სასწავლო კურსის მიზანი და სავარაუდო შედეგი - რა უნდა იცოდეს და რისი გაკეთება შეეძლება სტუდენტს.

შესაბამისად, სასწავლო კურსის სილაბუსებით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები ხელს უწყობს არა მხოლოდ კონკრეტული მასალის ათვისებას, არამედ ზოგადი/დარგობრივი უნარების განვითარებასაც.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტის განსახორციელებლად გამოიყენება სწავლება-სწავლის ისეთი მეთოდები, როგორებიცაა:

- ლექცია;
- პრაქტიკული მუშაობა (სამუშაო ჯგუფში მუშაობა, სემინარი, სასწავლო პრაქტიკა);
- ელექტრონული სწავლება (ელექტრონული რესურსით სწავლება);
- სხვა.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები მოიცავს მრავალფეროვან და თანამედროვე აქტივობებს. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა სწავლება-სწავლის პროცესში ითვალისწინებს ისეთი აქტივობების გამოყენებას, როგორიცაა: ვერბალური ახსნა-განმარტება, წიგნზე მუშაობა, წერითი მუშაობა, დემონსტრირება, შემთხვევის ანალიზი (Case study), პრობლემაზე დაფუძნებული სწავლება (PBL), გონებრივი იერიში (Brain storming), ქმედებაზე ორიენტირებული სწავლება (IBD), როლური და სიტუაციური თამაშები, ინდუქცია, დედუქცია, ანალიზი, ევრისტიკული მეთოდი, დისკუსია/დებატები, პრეზენტაცია, პრაქტიკული მეთოდები, დამოუკიდებელი სწავლა და სხვა.

სასწავლო კურსის სპეციფიკიდან გამომდინარე, სწავლის პროცესში, როგორც წესი, გამოიყენება მეთოდების კომბინაცია. სასწავლო პროცესში გამოყენებული სწავლება-სწავლის მეთოდები და აქტივობები მიმართულია სასწავლო პროცესში სტუდენტთა აქტიური მონაწილეობის სტიმულირებაზე, სტუდენტთა ინტერესებისა და მოთხოვნილებების მაქსიმალურად გათვალისწინებაზე, სტუდენტის მიერ არა მხოლოდ მზა

ცოდნის მიღებაზე, არამედ უნარ-ჩვევების გამომუშავებაზე და დაგეგმილი სწავლის შედეგების მიღწევაზე.

საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალი თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსი ითვალისწინებს კონკრეტული სასწავლო კურსის სწავლება-სწავლის მეთოდებს, რომლებიც ატვირთულია სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონულ სისტემაში და შეზღუდვების გარეშე ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის.

საგანმანათლებლო პროგრამაში შემავალი თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები უზრუნველყოფენ სასწავლო კურსით დადგენილი სწავლის შედეგების მიღწევას, ხოლო ყველა სასწავლო კურსით/კომპონენტით გამოყენებული მეთოდების ერთობლიობა - საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სწავლის შედეგების მიღწევას.

უნდა აღინიშნოს, რომ სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, სტუდენტთა 91 პროცენტი პოზიტიურად აფასებს საგანმანათლებლო პროგრამაში გამოყენებულ სწავლება-სწავლის მეთოდებს.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით, სილაბუსებით გათვალისწინებული სწავლება-სწავლის მეთოდები;
- სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემა <http://emis.sdasu.edu.ge/index.php>
- უსდ-ის მიერ ჩატარებული სამართლის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები;
- სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემა <http://emis.sdasu.edu.ge/index.php>
- ინტერვიუს შედეგები პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

სასურველია უსდ-მ დახვეწოს სტუდენტთა აკადემიური მოსწრების მონიტორინგის მექანიზმი, რომელიც გაითვალისწინებს დაბალი აკადემიური მოსწრების სტუდენტთა მაჩვენებლის გამოვლენას და ამ მაჩვენებლის გათვალისწინებით დაგეგმავს შესაბამისი აკადემიური მხარდაჭერის აქტივობებს (ტუტორინგი, სასემინარო მუშაობის მოცულობის ზრდა, სპეციფიკური წერითი თუ კვლევითი უნარების განმავითარებელი კომპონენტების გაძლიერება და სხვა).

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

2.6. სტუდენტების შეფასება

სტუდენტების შეფასება ხორციელდება დადგენილი პროცედურების მიხედვით, გამჭვირვალეა და კანონმდებლობასთან შესაბამისი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის და მასზე თანდართული დოკუმენტაციის შესწავლის, ასევე აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, გამოიკვეთა შემდეგი გარემოებები:

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა ითვალისწინებს სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემას. სტუდენტების ცოდნის შეფასების სისტემა შეესაბამება „უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების კრედიტებით გაანგარიშების წესის დამტკიცების შესახებ“ საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის 2007 წლის 5 იანვრის №3 ბრძანებას, რაც დასტურდება საგანმანათლებლო პროგრამით და სასწავლო კურსის სილაბუსებით.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისად, სტუდენტის სწავლის შედეგის მიღწევის დონის შეფასება ხდება 100-ქულიანი სისტემით. ამასთან, სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემა მოიცავს შუალედურ შეფასებას და დასკვნით შეფასებას, რომელთა ჯამი წარმოადგენს საბოლოო შეფასებას (100 ქულა). შუალედური შეფასებისას სტუდენტის ცოდნის შეფასება წარმოებს სემესტრის სალექციო-სასემინარო ან/და პრაქტიკული მეცადინეობისთვის განსაზღვრულ პერიოდში. დასკვნითი შეფასება კი ითვალისწინებს სტუდენტის შეფასებას სემესტრის ბოლოს, საგამოცდო პერიოდში.

შეფასების თითოეულ ფორმაში (შუალედური და დასკვნითი შეფასებები) განსაზღვრულია მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი. შუალედური შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარია 21 ქულა. დასკვნითი შეფასების მინიმალური კომპეტენციის ზღვარი კი, დასკვნითი გამოცდის მაქსიმალური შეფასების 50%. დაუშვებელია კრედიტის მინიჭება შეფასების მხოლოდ ერთი ფორმის (შუალედური ან დასკვნითი შეფასების) გამოყენებით. სასწავლო კურსის საბოლოო შეფასება (ქულა) წარმოადგენს შუალედური და დასკვნითი შეფასებების ფორმებში მიღებული ქულების ჯამს.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შესაბამისად, შეფასების სისტემა უშვებს:

ხუთი სახის დადებით შეფასებას:

- (A) ფრიადი - შეფასების 91-100 ქულა;
- (B) ძალიან კარგი - მაქსიმალური შეფასების 81-90 ქულა;
- (C) კარგი - მაქსიმალური შეფასების 71-80 ქულა;

- (D) დამაკმაყოფილებელი - მაქსიმალური შეფასების 61-70 ქულა;
- (E) საკმარისი - მაქსიმალური შეფასების 51-60 ქულა.

ორი სახის უარყოფით შეფასებას:

- (FX) ვერ ჩააბარა - მაქსიმალური შეფასების 41-50 ქულა, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტს ჩასაბარებლად მეტი მუშაობა სჭირდება და ეძლევა დამოუკიდებელი მუშაობით დამატებით გამოცდაზე ერთხელ გასვლის უფლება;
- (F) ჩაიჭრა - მაქსიმალური შეფასების 0-40 ქულა და ნაკლები, რაც ნიშნავს, რომ სტუდენტის მიერ ჩატარებული სამუშაო არ არის საკმარისი და მას საგანი ახლიდან აქვს შესასწავლი.

სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სასწავლო კომპონენტში (FX) შეფასების მიღების შემთხვევაში დამატებითი გამოცდა დაინიშნება დასკვნითი გამოცდის შედეგების გამოცხადებიდან არანაკლებ 5 დღეში. ამასთან, სტუდენტის მიერ დამატებით გამოცდაზე მიღებულ შეფასებას დასკვნით შეფასებაში მიღებულ ქულათა რაოდენობა არ ემატება. დამატებით გამოცდაზე მიღებული შეფასების გათვალისწინებით, სასწავლო კომპონენტის საბოლოო შეფასებაში 0-50 ქულის მიღების შემთხვევაში, სტუდენტს უფორმდება შეფასება (F) – 0 ქულა.

შეფასების კომპონენტები, მეთოდები და კრიტერიუმები ასახულია თითოეული სასწავლო კურსის სილაბუსში. ინფორმაცია შეფასების სისტემისა და კომპონენტების შესახებ ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის. სტუდენტთა შეფასება არის მრავალკომპონენტური და უზრუნველყოფს თითოეული სასწავლო კურსის მიზნებისა და სწავლის შედეგების შეფასებას, რაც მიიღწევა კონკრეტული და გაზომვადი კრიტერიუმებისა და რუბრიკების გამოყენებით. ინფორმაცია შეფასების სისტემის, ფორმების, კომპონენტებისა და მეთოდების შესახებ გამოქვეყნებულია, წინასწარ ცნობილი და ხელმისაწვდომია სტუდენტებისათვის.

სასწავლო კურსის სილაბუსებით, სტუდენტის ცოდნის შეფასებისას, გამოიყენება შეფასების გამჭვირვალე კრიტერიუმები, რაც უზრუნველყოფს სტუდენტის წინასწარ ინფორმირებულობას შეფასების მექანიზმებისა და კრიტერიუმების შესახებ.

ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ სტუდენტები იღებენ დროულ და დეტალურ ინფორმაციას მიღებული შეფასებებისა და დაშვებული შეცდომების შესახებ. სასწავლო კურსის წამყვანი აკადემიური/მოწვეული პერსონალის მიერ წარმოებს დაშვებული შეცდომების განხილვა-ანალიზი, რაც საშუალებას აძლევს სტუდენტს გაიაზროს დაშვებული შეცდომები, შეძლოს ნაკლოვანებების აღმოფხვრა და შედეგების გაუმჯობესება. სასწავლო კურსის სილაბუსებში შეფასების კრიტერიუმები სტუდენტებისათვის გასაგებად არის განსაზღვრული. შეფასების კრიტერიუმები, შესაბამისი კურსის სპეციფიკის გათვალისწინებით, მოიცავს, როგორც ზეპირი და წერიტი გამოკითხვის კომპონენტს. შეფასების კომპონენტებისას გამოყენებულია შეფასების ადეკვატური მეთოდები და კრიტერიუმები (კაზუსის ამოხსნა, პრაქტიკული დავალების შესრულება, ტესტი, ღია კითხვა, დისკუსიაში მონაწილეობა, პრეზენტაცია, იმიტირებულ პროცესში მონაწილეობა და სხვა).

სასწავლო პროცესის რეგულირების წესის თანახმად (მუხლი 16.6), უსდ-ში მოქმედებს სტუდენტთა სწავლის შედეგების შეფასების გასაჩივრების მექანიზმი, რაც დეკანის ჩართულობით სპეციალური კომისიის მიერ სტუდენტის აპელაციის განხილვას გულისხმობს. უსდ-ს მიერ უზრუნველყოფილია შეფასების შედეგების გასაჩივრება, თუმცა, სასურველია იგი უფრო მოქნილი გახდეს. აღნიშნული მიმართულებით კარგი იქნება, შემუშავდეს სტუდენტთა სწავლის შედეგების შეფასების ისეთი გასაჩივრების მექანიზმი, რომელიც საშუალებას მისცემს სტუდენტს უფრო მარტივად მიიღოს უკუკავშირი შუალედურ/დასკვნით გამოცდებში დაშვებულ შეცდომებსა და მიღებული შეფასების ობიექტურობის შესახებ.

აღსანიშნავია, რომ სასწავლო კურსების სისტემური შეფასების ფარგლებში უსდ-ის მიერ გათვალისწინებულია სტუდენტთა მხრიდან უკუკავშირის მიღება კურსით განსაზღვრული

შეფასების სისტემის ეფექტიანობის შესახებ. ინტერვიუს შედეგებით დადგინდა, რომ უკუკავშირის შედეგები ხელმისაწვდომია როგორც ლექტორთათვის, აგრეთვე სამართლის სკოლის ადმინისტრაციისთვის და გამოიყენება სასწავლო კურსის შეფასების სისტემის გასაუმჯობესებლად. სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგების მიხედვით 84 პროცენტი პოზიტიურად აფასებს სტუდენტთა ცოდნის შეფასების სისტემას. ამასთან, სტუდენტთა შეფასების გასაჩივრების სისტემის ეფექტურობას პოზიტიურად აფასებს გამოკითხულ სტუდენტთა 81 პროცენტი.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამით, სილაბუსებით გათვალისწინებული შეფასების ფორმები, კომპონენტები და მეთოდები;
- უსდ-ს სამართლის საბაკალავრო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიში;
- სასწავლო პროცესის რეგულირების წესი <https://sdasu.edu.ge/media/1001542/2019/06/25/ca854ed89ad02052ad2a7865ad29231b.pdf>;
- სასწავლო პროცესის მართვის ელექტრონული სისტემა <http://emis.sdasu.edu.ge/index.php>
- შეფასების შედეგების გასაჩივრების პროცედურა;
- უსდ-ის ვებგვერდი <https://sdasu.edu.ge>;
- საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები;
- ინტერვიუს შედეგები პროგრამის ხელმძღვანელთან, აკადემიურ, მოწვეულ პერსონალთან, სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

სასურველია, უსდ-მ დაანერგოს სტუდენტთა შეფასების გასაჩივრების მოქნილი მექანიზმი, მოახდინოს აღნიშნული მექანიზმის სასწავლო პროცესში ინტეგრირება და აღნიშნულის შესახებ სტუდენტთა ინფორმირება.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა		✓		

3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა

პროგრამა უზრუნველყოფს სტუდენტზე ორიენტირებული გარემოს შექმნას, შესაბამისი სერვისების შეთავაზებით; ხელს უწყობს სტუდენტების მაქსიმალურ ინფორმირებას, ახორციელებს მრავალფეროვან ღონისძიებებს და ხელს უწყობს სტუდენტების ჩართულობას ადგილობრივ და/ან საერთაშორისო პროექტებში.

3.1 სტუდენტთა საკონსულტაციო მომსახურება

სტუდენტი იღებს სასწავლო პროცესის დაგეგმვაზე, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებაზე, დასაქმებაზე სათანადო კონსულტაციას და კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით მხარდაჭერას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტის სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ფარგლებში წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის და მასზე თანდართული დოკუმენტაციის შესწავლის, ასევე, აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, გამოიკვეთა შემდეგი გარემოებები: უსდ-ს სამართლის საბაკალავრო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის პროცესის რეგულირების წესი და პირობები, შიდასამართლებრივი აქტებით, სტუდენტებისათვის გასაგებად არის აღწერილი. როგორც სტუდენტები ინტერვიუს პროცესში აღნიშნავენ, შიდასამართლებრივი აქტებით განსაზღვრული პროცედურები, ხელმისაწვდომი და ადვილად გასაგებია მათთვის. სტუდენტი იღებს კონსულტაციას და მხარდაჭერას სასწავლო პროცესის დაგეგმვასთან, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესებასთან, კარიერულ განვითარებასთან დაკავშირებით. სტუდენტები ინფორმირებულები არიან უნივერსიტეტში არსებული კონსულტაციებისა და სხვა მხარდაჭერი აქტივობების შესახებ. სტუდენტებს საშუალება აქვთ გაეცნონ სასწავლო კურსების შესახებ ინფორმაციას და მასზე დაყრდნობით აირჩიონ მათთვის სასურველი სასწავლო კურსი. სასწავლო კურსების და აკადემიური/მოწვეული პერსონალის არჩევის პროცესში დაწესებულება სტუდენტთა ინტერესებს მაქსიმალურად იღებს მხედველობაში. სტუდენტებს, სასწავლო პროცესის მიმდინარეობასთან დაკავშირებით მიეწოდებათ დეტალური ინფორმაცია და აქვთ კომუნიკაცია, როგორც დაწესებულების

ადმინისტრაციასთან, აკადემიურ თუ მოწვეულ პერსონალთან, ასევე წვდომა სასწავლო კურსით განსაზღვრულ მასალებზე, საბიბლიოთეკო რესურსებზე, სასწავლო გეგმასა და აკადემიურ კალენდარზე. უნივერსიტეტის ელექტრონული პორტალის მეშვეობით, ყველა სერვისის ხელმისაწვდომობა მოქნილი და კომფორტულია. უსდ-ს თვითშეფასების დოკუმენტზე დაყრდნობით ასევე, სამართლის საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლების ხარისხის მიმართ დამოკიდებულებების და დამსაქმებლის მოთხოვნების შესწავლა თვისებრივი კვლევის ანგარიშის მიხედვით - დამსაქმებელთა, პროფესორ მასწავლებლების, სტუდენტებისა და კურსდამთავრებულების შეფასებებით მიღებული უკუკავშირის შესაბამისად სამართლის საბაკალავრო პროგრამით განსაზღვრული სავალდებულო და არჩევითი საგნები მაქსიმალურად ორიენტირებული გახდა პრაქტიკულ კომპონენტზე, დასაქმების ბაზრის მოთხოვნებზე. აღნიშნული მიზნით, პროგრამაში არჩევითი საგნის კომპონენტად დაემატა რუსული ენა (I, II, III და IV- დონე) და ფსიქოლოგიის საფუძვლები. ინტერნაციონალიზაციის მიმართულებით, დაწესებულებამ განსაზღვრა სტრატეგია, რომლის საწყის ეტაპზე, პროგრამაში ინტეგრირებულია სავალდებულო კომპონენტის სახით ინგლისური ენის კურსები (I, II, III და IV- დონე), ასევე - პროფესიული(დარგობრივი) ინგლისური ენის სავალდებულო სასწავლო კურსი. სამართლის საბაკალავრო პროგრამით გათვალისწინებული სავალდებულო და არჩევითი სასწავლო კურსების გათვალისწინებით, პროგრამის მიზნები და სწავლის შედეგები ორიენტირებულია თანამედროვე შრომის ბაზარზე არსებულ საჭიროებებზე. აღსანიშნავია, უნივერსიტეტის მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებები: სამართლის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტებისთვის უზრუნველყოფილია თანამედროვე, კომპიუტერული სისტემით აღჭურვილი სამუშაო ოთახები, საბიბლიოთეკო სივრცე. უნივერსიტეტი აღჭურვილია კრიმინალისტიკის უახლესი, საერთაშორისო სტანდარტების ლაბორატორიით და იმიტირებული სასამართლო სხდომის დარბაზით. კრიმინალისტიკის ლაბორატორია და იმიტირებული სასამართლო სხდომის დარბაზი სამართლის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტებში დიდი მოწონებით სარგებლობს. აღნიშნული მატერიალური საშუალებები სტუდენტებს შესაძლებლობას აძლევს თეორიულ ცოდნასთან ერთად მიიღონ პრაქტიკული გამოცდილება, რაც მათ ხელს უწყობს იურისტის პროფესიისთვის აუცილებელი უნარ-ჩვევების ჩამოყალიბებაში. სტუდენტებისათვის ხელმისაწვდომია თანამედროვე საბიბლიოთეკო სივრცე, უსდ-ს აქვს წვდომა, საქართველოს საკანონმდებლო მაცნეს ვებგვერდზე განთავსებული სისტემატიზებული ნორმატიულ აქტებზე; საერთაშორისო ელექტრონული საბიბლიოთეკო ბაზებზე, როგორებიცაა:

- EBSCO Legal Collection <https://www.ebsco.com/products/research-databases/legal-collection>;
- Heinonline <https://home.heinonline.org/content/Legal-Classics>.
- ELSEVIER (Scopus; Science Direct; Scival Funding (Funding Institutional));
- Cambridge Journals Online (<https://www.cambridge.org/core>);
- Edward Elgar Publishing Journals and Development Studies e-books (<https://www.elgaronline.com/page/70/journals>).

უსდ მხარს უჭერს სტუდენტებს საკუთარი ინდივიდუალური სასწავლო განრიგის ფორმირებაში. სალექციო ცხრილი არის მოქნილი. უსდ ახორციელებს წარმატებული სტუდენტების წახალისებას, სტიპენდიების გაცემას, მათ დაფინანსებას თუ თანადაფინანსებას საერთაშორისო კონფერენციებსა და სხვა ტიპის აქტივობებში. სტუდენტები მონაწილეობენ როგორც საუნივერსიტეტო, ასევე საქართველოს მასშტაბით გამართულ ადგილობრივ და საერთაშორისო კონფერენციებში. უნივერსიტეტის სამეცნიერო რეფერორებად ჟურნალში “სპექტრი” ქვეყნდება წარმატებული სტუდენტების ნაშრომები პროფესორ-მასწავლებლებთან თანაავტორობით/საკონფერენციო სტატიები. უსდ მაქსიმალურად უცხადებს მხარდაჭერას თავის სტუდენტებს და საჭიროების

შემთხვევაში მზადაა გამოყოს შიდა (საუნივერსიტეტო) დაფინანსება მაღალი აკადემიური მოსწრების მქონე სამართლის საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტებისთვის სწავლის დასაფინანსებლად. უსდ თანამშრომლობს საზღვარგარეთის პარტნიორ საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან. თანამშრომლობის ფარგლებში სტუდენტებსა და აკადემიურ პერსონალს შესაძლებლობა აქვთ მონაწილეობა მიიღონ გაცვლით აქტივობებში. ამასთან, არსებული ენობრივი ბარიერებიდან გამომდინარე, გაცვლითი სასწავლო პროგრამებით სარგებლობა სტუდენტებისთვის შეზღუდულია. უსდ ზრუნავს თავისი სტუდენტების/კურსდამთავრებულების კარიერული განვითარებაზე; სისტემატიურად აწვდის მათ ინფორმაციას ვაკანსიების/კარიერული განვითარების ხელშემწყობი სხვა აქტივობების შესახებ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის აკრედიტაციის თვითშეფასების ანგარიში;
- სამართლის საბაკალავრო და სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამების სწავლების ხარისხის მიმართ დამოკიდებულებების და დამსაქმებლის მოთხოვნების შესწავლა - თვისებრივი კვლევის ანგარიში;
- სამართლის საბაკალავრო პროგრამა;
- სასწავლო პროცესის მარეგულირებელი წესი;
- სამართლის საბაკალავრო პროგრამის სილაბუსები;
- უსდ-ის სამართლის სკოლის 2020 წლის ბიუჯეტი;
- მემორენდუმები პარტნიორ უნივერსიტეტებთან;
- აკრედიტაციის ქსპერტთა ვიზიტისას განხორციელებული ინტერვიუ უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების ადმინისტრაციასთან, სამართლის საბაკალავრო პროგრამის აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალთან, დამსაქმებლებთან, საბაკალავრო პროგრამის სტუდენტებთან და კურსდამთავრებულებთან;
- უსდ-ის მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის ონლაინ დათვალიერება -პროგრამა dOOM-ის მეშვეობით;
- უსდ-ს ვებ გვერდი.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

3.2 მაგისტრანტთა და დოქტორანტთა ხელმძღვანელობა

მაგისტრანტებსა და დოქტორანტებს ჰყავთ კვალიფიციური ხელმძღვანელი.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

არ ფასდება.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

--

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			

4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა

ადამიანური, მატერიალური, საინფორმაციო და ფინანსური რესურსები უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრად, სტაბილურ, ეფექტიან და ეფექტურ ფუნქციონირებას და განსაზღვრული მიზნების მიღწევას.

4.1 ადამიანური რესურსი

- პროგრამას ახორციელებენ შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე პირები, რომლებსაც აქვთ პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების გამომუშავებისათვის აუცილებელი კომპეტენცია;
- პროგრამის განმახორციელებელი აკადემიური/სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის რაოდენობა და დატვირთვა უზრუნველყოფს საგანმანათლებლო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო პროცესის წარმართვას და ასევე, სამეცნიერო-კვლევითი/შემოქმედებითი/საშემსრულებლო საქმიანობისა და სხვა მათზე დაკისრებული ფუნქციების ჯეროვან შესრულებას. აკადემიურ და მოწვეულ პერსონალს შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას;
- პროგრამის ხელმძღვანელს გააჩნია პროგრამის შემუშავებისათვის აუცილებელი ცოდნა და გამოცდილება და უშუალოდაა ჩართული პროგრამის განხორციელებაში;
- პროგრამის სტუდენტები, უსდ-ის მიერ უზრუნველყოფილები არიან სათანადო რაოდენობისა და შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალით.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

I. პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩაბმულია დოქტორის ხარისხის მქონე აკადემიური და მოწვეული პერსონალი. პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩართულია 40 პირი, საიდანაც 24 არის აკადემიური პერსონალი (12 პროფესორი - (7 აფილირებული), 11 ასოცირებული პროფესორი და 1 ასისტენტ-პროფესორი). პროფესორები ჩართულნი არიან სასწავლო პროცესის განხორციელებაში. მოწვეული პერსონალის რაოდენობა შეადგენს 16-ს. აკადემიურ და მოწვეულ პირთა შორის ბალანსი უზრუნველყოფს პროგრამის მდგრადობას.

გასათვალისწინებელია, რომ ბოლო წლების განმავლობაში უსდ-ში შემცირდა სტუდენტთა რაოდენობა. 2011- წელს ჩაირიცხა 11 სტუდენტი, 2019 – 12, ხოლო 2020 წელს -1 სტუდენტი.

სტუდენტთა რაოდენობის ამგვარად შემცირების მიზეზად, უსდ-ს მიერ დასახელებული იქნა სწავლის საფასურის ოდენობა. ამჟამად პროგრამას ჰყავს 35 აქტიური სტუდენტი. პროგრამაში ჩართული პერსონალის რაოდენობა აღემატება სტუდენტთა რაოდენობას (40/35). შესაბამისად, ჩნდება განცდა, რომ პერსონალის აქტიური ჩართულობა და წარმოდგენილი პროგრამაში არსებული სასწავლო საგნების სრულად რეალიზება ვერ ან ნაკლებად იქნება უზრუნველყოფილი.

II. აკადემიური პერსონალი შეირჩევა ღია კონკურსის წესით და თანამდებობაზე აირჩევა შესაბამისი კვალიფიკაციისა და სამეცნიერო კვლევების მქონე პირი, ხოლო მოწვეული პერსონალის შერჩევა ხორციელდება მათი კვალიფიკაციის, გამოცდილებისა და სამეცნიერო აქტივობის შესაბამისად. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციის მიერ დადგენილია პერსონალის შერჩევის პროცედურა და პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგიური დოკუმენტია. შერჩეულ პერსონალს გააჩნია სწავლის შედეგების მისაღწევად აუცილებელი კომპეტენცია.

აღნიშნულის მიუხედავად, უსდ-ს აკადემიური პერსონალის მიმართ გააჩნია „ა“, „ბ“, „გ“ და „დ“ კონტრაქტები. „ა“ და „ბ“ კონტრაქტები იდება აფილირებულ პერსონალთან. „ა“ ტიპს ხელშეკრულება იდეა, აფილირებულ პერსონალთან, რომელიც ჩართულია, როგორც სასწავლო, ისე სამეცნიერო საქმიანობაში. ხელშეკრულების შესაბამისად, მის მიერ განხორციელებული კვლევითი და სამეცნიერო საქმიანობა ხორციელდება უსდ-ს სახელით. ამასთან, ხელშეკრულებით გათვალისწინებულია მთელი რიგი ვალდებულებები. „პერსონალი „სდასუ-ს სახელით მონაწილეობს საზოგადოების განვითარებისა და ცოდნის გაზიარების პროცესში; სდასუ-ში ახორციელებს ძირითად სასწავლო, სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას; მისი სამეცნიერო პუბლიკაციები(სტატიები / წიგნები/ მონოგრაფიები, სამეცნიერო კონფერენციის მასალები და ა.შ.) ქვეყნდება სდასუს სახელით; აქტიურად არის ჩართულნი სდასუ-ში სასწავლო, კვლევით და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებთან დაკავშირებით გადაწყვეტილების მიღების პროცესში. ამავე ხელშეკრულების 1.3 პუნქტის მიხედვით, **სასწავლო საქმიანობა გულისხმობს** პროგრამის განვითარებაზე ზრუნვას, მონაწილეობას საგანმანათლებლო პროგრამის/პროგრამების და გეგმვის, შემუშავებისა და შეფასების პროცესებში; სააუდიტორიო დატვირთვას, სასწავლო/საგამოცდო მასალების მომზადებას, ნაშრომების შემოწმებას, სასწავლო კურსის სილაბუსის შემუშავება-განახლებას, სწავლების თანამედროვე მეთოდების დანერგვას, სტუდენტების უზრუნველყოფას თანამედროვე სასწავლო რესურსებით (სახელმძღვანელო, საკითხავი მასალა და სხვ.); საბაკალავრო ნაშრომების ხელმძღვანელობა/რეცენზირებას, პრაქტიკის კომპონენტის ხელმძღვანელობას; სტუდენტებისათვის კონსულტაციების გაწევას სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევით საკითხებთან დაკავშირებით, სტუდენტზე ორიენტირებული სასწავლო გარემოს შექმნას და სხვა აქტივობებს, რაც აუცილებელია სასწავლო პროცესის უზრუნველსაყოფად. ამავე ხელშეკრულების 1.4 პუნქტის მიხედვით, **სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობა** გულისხმობს სამეცნიერო კვლევების, საგრანტო პროექტების მომზადებასა და განხორციელებას; სამეცნიერო სტატიების, სახელმძღვანელოებისა და მონოგრაფიების მომზადებასა და გამოქვეყნებას, რედაქტირებას, რეცენზირებას, თარგმნას; კვლევებში სტუდენტების ჩართვას და მათ ხელმძღვანელობას; სამაგისტრო და სადოქტორო ნაშრომების ხელმძღვანელობა/რეცენზირებას სამეცნიერო კონფერენციებში მონაწილეობას, სამეცნიერო კონფერენციის ორგანიზების პროცესში ჩართულობას და სხვა აქტივობებს, რაც ადასტურებს პირის მონაწილეობას სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობაში.

აღნიშნული ჩანაწერი თითქმის იდენტურია „ბ“ ტიპის ხელშეკრულებაში, რომელიც აფილირებულ პერსონალთან იდება, თუმცა „ა“ ტიპის ხელშეკრულებასგან განსხვავებულია შრომითი ანაზღაურების წესი. „ბ“ ტიპის ხელშეკრულების მიხედვით, აფილირებულ პერსონალ შრომითი ანაზღაურება მიეცემა საათობრივად შესრულებული სამუშაოს შესაბამისად. წარმოდგენილი ხელშეკრულების ნიმუშების შესაბამისად, ვერ

დგინდება არსებითი განსხვავება „ა“ და „ბ“ ტიპის ხელშეკრულებით გათვალისწინებული უფლებების და მოვალეობების განსხვავება.

„ბ“ კონტრაქტის შესაბამისად, აფილირებულ აკადემიურ პერსონალს მიუხედავად ზემოთჩამოთვლილი ვალდებულებისა მიეცემა სახელფასო ანაზღაურება ჩატარებული სალექციო საათების შესაბამისად. შესაბამისად, უსდ-ს აფილირების წესისა და ხელშეკრულებაში არსებული ჩანაწერის მიუხედავად, ვერ ხორციელდება სათანადო მხარდაჭერა, რომელიც აუცილებელია პერსონალის წახალისებისათვის იზრუნონ პიროვნულ გავითარებასა და სამეცნიერო საქმიანობის გაძლიერებისათვის.

III. თვითშეფასების ანგარიშის მიხედვით, აფილირებულ პროფესორს წელიწადში ერთხელ დაუფინანსებს პრიორიტეტულ მიმართულებებში სამეცნიერო კვლევებს, გამოქვეყნებას, მონაწილეობის ხარჯებს. თუმცა ინტერვიუს შედეგად, დადგინდა რომ უსდ-ს მიერ მხარდაჭერილი და დაფინანსებული პროექტები ძალიან მწირია. უსდ-ს ძირითადი მხარდაჭერა გამოიხატება შექმნილი ნაშრომის გამოცემულ ხარჯის სრული ან ნაწილობრივი ანაზღაურებით.

IV. პროგრამას უძღვება მისი ხელმძღვანელი, სამართლის დოქტორი, რომელსაც გააჩნია საგანმათლებლო საქმიანობის რამდენიმე წლიანი გამოცდილება.

უსდ-ს მიერ წარმოდგენილი დოკუმენტაციის შესაბამისად, პროგრამის ხელმძღვანელი ორგანიზებას უწევს პროგრამის შემუშავების პროცესს; უზრუნველყოფს პროგრამის დაგეგმვის და შემუშავების პროცესში დაინტერესებული მხარეების ჩართულობას, პროგრამის განვითარებას უნივერსიტეტის მისიის, ხედვისა და სტრატეგიის შესაბამისად; სტუდენტებს აწვდის ინფორმაციას კურიკულუმის შესახებ, უწევს კონსულტაციას სასწავლო პროცესის, ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის (საჭიროების შემთხვევაში) ოპტიმალურად დაგეგმვის, აკადემიური მიღწევების გაუმჯობესების, საკვალიფიკაციო ნაშრომთან, ნაშრომის ხელმძღვანელთან და სხვ. საკითხებთან დაკავშირებით; პასუხისმგებელია პროგრამის თანამედროვე სასწავლო მასალით უზრუნველყოფაზე; მონაწილეობს პოტენციური სტუდენტების მოზიდვის ღონისძიებებში; თანამშრომლობს სკოლის დეკანატთან, უნივერსიტეტის სტრუქტურულ ერთეულებთან, პარტნიორ ორგანიზაციებთან; თანამშრომლობს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან, მონაწილეობს პროგრამის შეფასებაში, მიღებული უკუკავშირის საფუძველზე, საჭიროების შემთხვევაში, პროგრამის მოდიფიცირების მიზნით ორგანიზებას უკეთებს სამუშაო ჯგუფის შექმნას და ხელმძღვანელობს მის მუშაობას, აგვარებს პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებულ საორგანიზაციო საკითხებს და სხვ.

უსდ-ს წარმომადგენლის განცხადებით, ახალი პროგრამის შემოშავება განხორციელდა სხვადასხვა პირთა აქტიური ჩართულობით. მათ შორის პროგრამის განმახორციელებელი პირები, დამსაქმებლები, სტუდენტები და კურსდამთავრებულები. დამსაქმებელთა მითითების შესაბამისად, უშულოდ პროგრამის ხელმძღვანელის რეკომენდაციის შესაბამისად, რამდენიმე ცვლილება განხორციელდა, მათ შორის იყო პრაქტიკული კომპონენტის გაძლიერება. თუმცა გასაუბრების შედეგად, ვერ იქნა ინდეტიფიცირებული ვერც ერთი წარმოდგენილი დამსაქმებლის, სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა ჩართულობა პროგრამის განვითარების პროცესში.

პროგრამის ხელმძღვანელის აღნიშვნის შესაბამისად, საკმაოდ ნორმალურია კურსდამთავრებულთა პროფესიული კვალიფიკაციით დასაქმებულთა რაოდენობა (46%). ამავე დროს მოთხოვნის მიუხედავად, პროგრამის ხელმძღვანელსა და არც სხვა უფლებამოსილ პირს არ გააჩნია ინფორმაცია კურსთავრებულთა მიერ პროფესიული სასერთიკატო გამოცდის შედეგების შესახებ. უსდ-ს განცხადების მიუხედავად, გასაუბრების შედეგად დადგინდა, რომ სწავლის პროცესის დასრულების შემდგომ, დასრულდა მათი ურთიერთობა უსდ-სთან.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- პერსონალის რაოდენობის განსაზღვრის მეთოდოლოგია;
- პერსონალთან დადებული ხელშეკრულებები;
- პირადი საქმეები;
- გასაუბრების შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- სასურველია უკეთესად იქნეს უზრუნველყოფილი პროგრამის განმახორციელებელი პირების, დამსაქმებლების, სტუდენტთა და კურსდამთავრებულთა ჩართულობა პროგრამის განვითარების პროცესში;
- სასურველია აფილირებული პერსონალთან დადებული ხელშეკრულებებით გათვალისწინებული უფლებები და მოვალეობები იყოს განსხვავებული ანაზღაურების პირობების შესაბამისად.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.2 აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიული განვითარება

- დაწესებულება რეგულარულად აწარმოებს პროგრამაში ჩართული აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის შეფასებასა და შედეგების ანალიზს;

- უსდ ზრუნავს აკადემიური, სამეცნიერო და მოწვეული პერსონალის პროფესიულ განვითარებაზე, ასევე ხელს უწყობს მათ მიერ სამეცნიერო/კვლევითი საქმიანობის განხორციელებას.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უსდ-ს წარმომადგენლების განცხადებითა და თვითშეფასების დოკუმენტი შესაბამისად. უსდ-ს მიერ მუდმივად ხორციელდება პერსონალის სამეცნიერო და კვლევითი საქმიანობის შეფასება. უსდ-ს შემუშავებული აქვს პერსონალის საქმიანობის შეფასების კრიტერიუმები და დადგენილია შესაბამისი კომპონენტები. აკადემიური პერსონალის სამეცნიერო-კვლევითი საქმიანობის კომპონენტებია: სამეცნიერო ღონისძიებებში მონაწილეობა; სამეცნიერო ნაშრომების გამოქვეყნება, დაფინანსებულ სამეცნიერო გრანტებში მონაწილეობა და ა.შ. უსდ-ს განცხადებისა და თვითშეფასების დოკუმენტის შესაბამისად, სამეცნიერო კვლევითი საქმიანობისათვის შექმნილია შესაბამისი პირობები.

თუმცა გასაუბრების შედეგად დადგინდა, რომ აკადემიური პერსონალის სამეცნიერო პროექტებში, კვლევებსა და სხვაგვარი აქტივობებში ჩართულობის სიმწირე. უსდ-ს წარმომადგენლების განცხადებით, სამეცნიერი კვლევის მიზნებისათვის უსდ-ს გააჩნია საკუთარი სამეცნიერო ჟურნალი, სადაც ხორციელდება სამეცნიერო ნაშრომებისა და კვლევის გამოქვეყნება. ამასთან, უსდ-ს მხარდაჭერით ხორციელდება სამეცნიერო ნაშრომების გამოქვეყნების სრული ან ნაწილობრივი ფინანსური მხარდაჭერა. აღნიშნული აქტივობის გარდა, პერსონალის მხრიდან ვერ იქნა გახსენებული მათი სხვაგვარი წახალისება (მათ შორის აკადემიური შვებულება, სამეცნიერო გრანტი, გაცვლითი პროგრამა, აკადემიური სტიპენდია), რომელიც მიმართული იქნებოდა აკადემიური პერსონალის წახალისებისა და სამეცნიერო საქმიანობის გაძლიერებისათვის. ამავე დროს ვერ დასახელდა აკადემიური პერსონალის მობილობისა და გაცვლით პროგრამებში მონაწილეობა უსდ-ს მხარდაჭერით.

დეკანის განცხადებით აკადემიური პერსონალისა წახალისების მიზნით განიხილება მათი სამეცნიერო ნაშრომების უსდ-სთან არსებულ ჟურნალში გამოქვეყნება. ამავე დროს აკადემიურ პერსონალს უფლება აქვს მოითხოვოს სხვადასხვა პროექტის დაფინანსება უსდ-ს ადმინისტრაციისაგან. თუმცა პერსონალთან გასაუბრების შედეგად ვერ იქნა დასახელებული მხარდაჭერილი პროექტის შესახებ. ამასთან, ვერ იქნა დასახელებული უსდ-ს მხარდაჭერით პერსონალის ჩართულობა საგანმანათლებლო პროექტში, რომელიც მიმართული იქნებოდა პერსონალის პროფესიული განვითარებისაკენ.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- თვითშეფასების ანგარიში;
- პირადი საქმეები;
- ინტერვიუს შედეგები;

რეკომენდაციები:

- გაძლიერდეს აკადემიური და მოწვეული პერსონალი ჩართულობა და მხარდაჭერა სამეცნიერო, კვლევითი, პროფესიული განვითარების პროგრამებსა და საერთაშორისო გაცვლით პროგრამებში.

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):
მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)
<p>შეფასება</p> <p>o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☒ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

<p>4.3 მატერიალური რესურსი</p> <p>პროგრამა უზრუნველყოფილია იმ აუცილებელი ინფრასტრუქტურითა და ტექნიკური აღჭურვილობით, რაც საჭიროა საგანმანათლებლო პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების მისაღწევად.</p>
<p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>საგანმანათლებლო პროგრამის განხორციელების მიზნით, უსდ-ს გააჩნია შესაბამის მატერიალურ ტექნიკური ბაზა. ასევე, შესაბამისი იმიტირებული დარბაზი, კრიმინალისტიკური ლაბორატორია, ბიბლიოთეკა. საბიბლიოთეკო სივრცის დათვალიერება მოხდა ელექტრონული კომუნიკაციის შესაბამისი საშუალების შედეგად. ბიბლიოთეკა მოიცავს, როგორც ელექტრონულ წიგნად ფონდს, ასევე, შესაბამისი რაოდენობის წიგნადი ფონდი არსებობს მატერიალური სახით. დისტანციური სწავლების მიზნით, მოხდა სხვადასხვა ლიტერატურის გაციფრულება. უსდ-ს წარმომადგენლების განცხადების შესაბამისად, ბიბლიოთეკაში არსებობს სილაბუსში მითითებული სავალდებულო ლიტერატურა ამავე დროს უსდ-ს შექმნილი აქვს საკანონმდებლო მაცნის მოხმარების ლიცენზია. ასევე, ბიბლიოთეკაში ხელმისაწვდომია სამეცნიერო ბაზები. სტუდენტთა მიერ საკმაოდ იშვიათია ბაზების პრაქტიკულად გამოყენების რიცხოვნობა.</p>
<p>მტკიცებულებები/ინდიკატორები</p> <ul style="list-style-type: none"> • თვითშეფასების ანგარიში • ინფრასტრუქტურის ვირტუალური დათვალიერება; • საერთაშორისო საინფორმაციო და სამეცნიერო რესურსებთან წვდომა; • უსდ-ს მიერ ჩატარებული სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები;

- ბიბლიოთეკაში არსებული წიგნადი ფონდის შესაბამისობა საგანმანათლებლო პროგრამებში მითითებულ ძირითად ლიტერატურასთან (online);
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები:

სასურველია უსდ-ს მიერ მოხდეს სტუდენტთა სრულყოფილი ინფორმირება სამეცნიერო ბაზების გამოყენებასთან დაკავშირებით;

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

4.4 პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტი და პროგრამის ფინანსური მდგრადობა

პროგრამის/ფაკულტეტის/სკოლის ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია და შეესაბამება პროგრამის საჭიროებებს.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი

უნივერსიტეტის სამართლის საბაკალავრო პროგრამა წარმდგენილი დოკუმენტაციით ფინანსურად მდგრადი და გამართულია. არსებობს შესაბამისი ფინანსური მხარდაჭერის წყაროები და ბიუჯეტით გათვალისწინებული ფინანსური რესურსების პროგრამისათვის გამოყოფა ეკონომიკურად მიღწევადია. უნივერსიტეტის ადმინისტრაციას არ უწევს დამატებითი ფინანსების გაღება პროგრამის განხორციელებისთვის.

პროგრამის ბიუჯეტი ემსახურება როგორც აკადემიური/ მოწვეული პერსონალის კვლევების განვითარებას ასევე მობილობის პროცესის ხელშეწყობას და იგი ორიენტირებულია სტუდენტთა საჭიროებებზე. კონკრეტულად ბიუჯეტის 39% იხარჯება შრომით ანაზღაურებაზე (122,785) სამეცნიერო კვლევებისათვის განსაზღვრულია 14 000 ლარი (4,3%)

ხოლო დანარჩენი ხარჯები გათვალისწინებულია სასწავლო რესურსებზე, კონფერენციებში მონაწილეობაზე, სამეცნიერო სტატიებზე, სპორტული და სხვა კურიკულუმის გარეშე ღონძიებებზე, სტიპენდიები/შელავათებზე და გაცვლითი პროგრამების დაფინანსებაზე.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- უსდ სკოლის ბიუჯეტი;
- თვითშეფასების ანგარიში;
- ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

o გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან

არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
-----------	------------------------------	---------------------------------------	---	-------------------------------------

სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	✓			
-----------------------------------	---	--	--	--

5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები

სწავლების ხარისხის განვითარების მიზნით პროგრამა იყენებს შიდა და გარე ხარისხის სამსახურებს, პერიოდულ მონიტორინგსა და შეფასებას უწევს პროგრამას. აგროვებს და ანალიზებს რელევანტურ ინფორმაციას შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად და განსავითარებლად.

5.1 შიდა ხარისხის შეფასება
<p>პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან/პერსონალთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.</p>
<p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>უნივერსიტეტის სააკრედიტაციო ვიზიტის დროს სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშის, თანდართული დოკუმენტებისა და აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად მიღებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით შესაძლებელია ითქვას, რომ საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის ხარისხის შენარჩუნებისა და შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით, უსდ-ს ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური რეგულარულად გეგმავს და ახორციელებს პროგრამის ხარისხის შეფასებას.</p> <p>ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახური ახორციელებს აკადემიური და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობის სისტემატურ მონიტორინგს, შეფასებას და რეკომენდაციების შეიმუშავებს. „ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმები“-ს შესახებ აქტი აგებულია „დაგეგმე-განახორციელე-შეამოწმე-განავითარე ციკლის (PCDA) პრინციპზე დაყრდნობით. კერძოდ, მასში გათვალისწინებულია თითოეული ციკლის ფარგლებში შესასრულებელი მიმართულებები.</p> <p>სამართლის საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამის შიდა შეფასების პროცესში მონაწილეობენ კურსდამთავრებულები, დამსაქმებლები, სტუდენტები და აკადემიური და მოწვეული პერსონალი. მათი გამოკითხვა ხდება სპეციალურად შემუშავებული კითხვარების საშუალებით.</p> <p>ამგვარად, ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, პროგრამაში ჩართული პერსონალი თანამშრომლობს შიდა ხარისხის უზრუნველყოფის სამსახურთან პროგრამის ხარისხის შეფასების პროცესის დაგეგმვის, შეფასების ინსტრუმენტების შემუშავებისა და შეფასების განხორციელების პროცესში და იყენებს ხარისხის შეფასების შედეგებს პროგრამის გასაუმჯობესებლად.</p>
<p>მტკიცებულებები/ინდიკატორები</p> <ul style="list-style-type: none"> • თვითშეფასების ანგარიში;

<ul style="list-style-type: none"> • ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა მექანიზმები; • გამოკითხვის ფორმები; • კურსდამთავრებულთა კვლევის ანგარიში; • სერვისების შეფასება.
<p>რეკომენდაციები:</p> <p>წინადადება(ები), რომელიც უსდ-მ უნდა გაითვალისწინოს იმისათვის რომ პროგრამამ დააკმაყოფილოს სტანდარტის მოთხოვნები</p>
<p>რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის</p>
<p>საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):</p>
<p>მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)</p>
<p>შეფასება</p> <p>ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა</p> <p>☐ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან</p> <p>☐ არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან</p>

<p>5.2 გარე ხარისხის შეფასება</p>
<p>პროგრამა რეგულარულად იყენებს გარე ხარისხის შეფასების შედეგებს.</p>
<p>სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი</p> <p>ავტორიზაციისა და აკრედიტაციის პროცესში გამოთქმულ რეკომენდაციებსა და რჩევებს უნივერსიტეტი განიხილავს და მხოლოდ განხილვისა და დისკუსიის შემდეგ ითვალისწინებს ისეთ რეკომენდაციებსა და რჩევებს, რაც ხელს შეუწყობს ამ კონკრეტულ პროგრამაზე სწავლის ხარისხის უზრუნველყოფასა და განვითარებას. შესაბამისად, სასურველი იყო, პროგრამის თვითშეფასების ანგარიშში ვრცლად ყოფილიყო წარმოდგენილი ბოლო აკრედიტაციის დროს გაცემული რეკომენდაციების შესრულების შესახებ ინფორმაცია.</p>

სამართლის საბაკალავრო პროგრამას აკრედიტაცია მიღებული აქვს 2011 წელს, რაც მიანიშნებს მისი გარე ხარისხის კონტროლის გარკვეული მექანიზმის არსებობაზე. თუმცა, გარე ხარისხის შეფასების სტანდარტის დაკმაყოფილებისათვის არსებითია, აღნიშნული შეფასების პროცესში ობიექტური გარეშე პირის/ექსპერტის შესაბამისი დასკვნის არსებობა და დასკვნის საფუძველზე არსებული რეკომენდაციების შესაბამისი ასახვა პროგრამაში.

მტკიცებულებები/ინდიკატორები

- გარე ხარისხის შეფასების შედეგები;
- თვითშეფასების ანგარიში;

რეკომენდაციები:

- რეკომენდირებულია, რომ აკრედიტაციის მიღების დროს გაცემული რეკომენდაციები და მათი შესრულება ასახული იყოს თვითშეფასების ანგარიშში.
-

რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის

- საბაკალავრო პროგრამის სტანდარტის დაკმაყოფილების მიზნებისათვის მიზანშეწონილია, უნივერსიტეტმა იზრუნოს გარე ხარისხის შეფასებაზე, რათა პროგრამა ფასდებოდეს მესამე პირის მხრიდან პროგრამის აკრედიტაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის მიზნით.

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ი გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან**
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

5.3. პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება

პროგრამის მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება ხორციელდება აკადემიური, სამეცნიერო, მოწვეული ადმინისტრაციული, დამხმარე პერსონალის, სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლების და სხვა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად.

სტანდარტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის აღწერითი მიმოხილვა და ანალიზი
 უნივერსიტეტის საბაკალავრო პროგრამის მონიტორინგი და შეფასება პერიოდულია, რაც გამოვლინდა თვითშეფასების ანგარიშისა და განსაკუთრებით, აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად. იგი ხორციელდება ყველა დაინტერესებული მხარეების ჩართულობით ინფორმაციის სისტემური შეგროვების, დამუშავებისა და ანალიზის მეშვეობით. შეფასების შედეგები გამოიყენება პროგრამის გასაუმჯობესებლად. აკრედიტაციის ვიზიტის შედეგად გამოიკვეთა, რომ საბაკალავრო პროგრამის ხარისხის შეფასების შედეგების გამოყენების პროცედურები მოქნილია. პერიოდულად ტარდება სტუდენტების, კურსდამთავრებულების, დამსაქმებლებისა და პარტნიორების გამოკითხვა შესაბამისი კომპონენტებით კმაყოფილების შესახებ. შიდა შეფასების შედეგები ანალიზდება შიდა თვითშეფასების ანგარიშში და გამოვლენილი ძლიერი და სუსტი მხარეები გადაეცემა ადმინისტრაციას რომელიც, საჭიროებისამებრ, პროგრამის გაუმჯობესების სტრატეგიის საფუძველზე იღებს გადაწყვეტილებას პროგრამაში ცვლილებების განხორციელების შესახებ.
 უნდა აღინიშნოს, რომ პროგრამის შინაარსისა და სასწავლო კურსებით ფორმირებული ბადის მონიტორინგის მიზნით, უნივერსიტეტის მიერ არ არის განხორციელებული წარმოდგენილი საგანმანათლებლო პროგრამის შედარებითი ანალიზი უცხო ქვეყნების უნივერსიტეტების (მათ შორის, პარტნიორი უნივერსიტეტების) ანალოგიურ საგანმანათლებლო პროგრამებთან, რაც მნიშვნელოვანია პროგრამის განვითარების მიზნით. საერთო ჯამში, უნივერსიტეტში საბაკალავრო პროგრამის დახვეწისა და გაუმჯობესების მიზნით, მონიტორინგი და პერიოდული შეფასება რეალურად ხორციელდება.

- მტკიცებულებები/ინდიკატორები**
- თვითშეფასების ანგარიში;
 - სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგები;
 - ინტერვიუს შედეგები.

რეკომენდაციები:

- რჩევები პროგრამის განვითარებისთვის**
- სასურველია, პერიოდულად განხორციელდეს პროგრამის დადარება უცხოური უნივერსიტეტების ანალოგიურ პროგრამებთან. პროგრამის თანამედროვე მოთხოვნებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით, გამოიყენება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკა;

საუკეთესო პრაქტიკა (არსებობის შემთხვევაში):

მნიშვნელოვანი მიღწევები და/ან პროგრესი (მოქმედი აკრედიტებული პროგრამის შემთხვევაში)

შეფასება

ო გთხოვთ, შეაფასოთ პროგრამის სტანდარტის აღნიშნულ კომპონენტთან შესაბამისობა

- შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან
- არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტი	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

თანდართული დოკუმენტაცია (არსებობის შემთხვევაში)

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულების სახელწოდება:

შპს საქართველოს დავით აღმაშენებლის სახელობის უნივერსიტეტი

უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამის სახელწოდება, საფეხური:

სამართლის საბაკალავრო პროგრამა

დასკვნის გვერდების რაოდენობა: 57

პროგრამის სტანდარტთან შესაბამისობა

სტანდარტები	შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	მეტწილად შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	ნაწილობრივ შესაბამისობაშია მოთხოვნებთან	არ არის შესაბამისობაში მოთხოვნებთან
1. საგანმანათლებლო პროგრამის მიზანი, სწავლის შედეგები და მათთან პროგრამის შესაბამისობა	✓			
2. სწავლების მეთოდოლოგია და ორგანიზება, პროგრამის ათვისების შეფასების ადეკვატურობა		✓		
3. სტუდენტთა მიღწევები, მათთან ინდივიდუალური მუშაობა	✓			
4. სწავლების რესურსებით უზრუნველყოფა	✓			
5. სწავლების ხარისხის განვითარების შესაძლებლობები	✓			

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის თავმჯდომარის

ლევან მოსახლიშვილი

აკრედიტაციის ექსპერტთა ჯგუფის წევრ(ებ)ის

ზვიად როგავა

ნინო ლიპარტია

თათია უბერი

